

60. 008/x

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

bkk. 1. bíró beszéd

1 szö/tm/e zs

1973./ .14cius 21.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter parlamenti felszólalását - némi rövidítéssel. a beszéd az országgyűlés szerdai ülésén hangzik el; feloldásig

e m b a r g ó s !

x x x

a miniszter rámutatott:

áruforgalmunk kétharmadát a szocialista országokkal bonyolítjuk, a többi országra pedig forgalmunk egyharmada jut. az utóbbin belül, a fejlődő országokkal forgalmunk 18 százalékot képvisel.

nemzetközi kapcsolatainkra jellemző, hogy átlamközi szerződéseink 89 országra terjednek ki, 30 országgal van hosszulejártu megállapodásunk. a magyar vállalatok 142 ország vállalataival tartanak fenn export-import kapcsolatokat.

külkereskedelmi forgalmunk dinamikusan fejlődik, és az export aránya a nemzeti jövedelemben megközelíti a 40 százalékot. a külkereskedelmi forgalom gyors növekedését bizonyítja, hogy 1961-1970 között átlagban az 1 százalékos nemzeti jövedelem emelkedésére csaknem 2 százalékos külkereskedelem-forgalom növekedés jutott.

/folyt.köv./

- 1 -

parlament

bkk. 1. /bíró...1.folyt./e

Ismeretes, hogy a magyar népgazdaság negyedik ötéves tervének fő célkitűzése a termelés hatékonyságának növelése. ennek elérését a fejlesztések, az anyagi és szellemi erők, az emberi munka ésszerű felhasználása mellett a nemzetközi munkamegosztásban való részvételünk fokozása is biztosítja. terveink szerint a külkereskedelmi forgalom 1970-hez képest 1975-ig 40-50 százalékos emelkedést ér el.

a negyedik ötéves terv eddigi két esztendejében a külkereskedelmi forgalom gyorsan emelkedett. 1971-ben és 1972-ben is lényegesen meghaladta a termelés és a nemzeti jövedelem növekedésének ütemét. a két év eredményeinek összehasonlítása azonban eltérő képet mutat.

1971-ben az áruforgalomban az import növekedett nagyobb mértékben, ebben főként a belső piaci helyzet játszott közre: a túlzott beruházási és készletcélú felhasználás, illetőleg kereslet nemcsak az import gyors növekedését okozta, hanem az exportot is fékezte.

1972-ben határozottan törekedtünk az egyensúly helyreállítására. az intézkedések mindenekelőtt a belső piac egyensúlyi viszonyainak helyes mederbe terelésére irányultak, számítva arra, hogy a belső piac egyensúlyának megteremtése a kereskedelmi mérleg arányainak javulásában is kifejezésre jut. számításaink helyesnek bizonyultak: 1972-re sikerült megvalósítani a népgazdaság arányosabb fejlődését, ami kedvezően hatott a belső piacra és a külkereskedelmi forgalomra is. a termelés és a nemzeti jövedelem a tervezettnek megfelelően emelkedett. a növekedés üteme nagyobb volt a belföldi felhasználás növekedésénél. ez elsősorban annak eredménye, hogy beruházásainkat az ötéves terv arányaihoz igazítottuk, és a múlt évinél lassabban fejlődött a készletállomány.

a belföldi gazdálkodási körülmények javulása mellett a kedvező külkereskedelmi eredményeket segítette, hogy a szocialista országok igényei lehetővé tették a gépipari és általában a feldolgozóipari termékexportunk fokozását; élénkült a tőkés országokban a konjunktúra, ezáltal jobb eladási lehetőségek adódtak, és javult forgalmunk cserearánya.
/folyt.köv./

parlament

bkk. 1. /bíró...2.folyt./e

bíró józsef ezután így folytatta:

az említett változásnak megfelelően a kivitel az 1971. évihez képest a rubel, a dollár fizetésű viszonylatokban egyaránt gyorsult, 21 százalékkal növekedett. a behozatal pedig lényegében azonos szinten maradt, illetve 3 százalékkal mérséklődött. a kivitel gyors növekedését kiemelkedő eredménynek tartjuk.

a rubel fizetésű kivitel dinamikája erőteljesebb volt. ilyen módon 1970 és 1971-ben kialakult negatív előjelű áruforgalmi egyenleggel szemben, 1972-ben, a tervezettnél hamarabb sikerült aktív egyenleget elérni. a kivitel növekedése csaknem valamennyi árucsoportban megfigyelhető volt.

az átlagot meghaladó mértékben fejlődött a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek, a gépek és üzemi berendezések exportja.

a kivitel bővülését nagymértékben segítette a kgst-országok közötti gazdasági integráció komplex programja alapján kibontakozó és egyre szélesedő együttműködés. különösen jelentős forgalom-fejlesztő hatást váltottak ki és a jövőben növekvő mértékben váltanak ki az integráció alapján létrejött és létrejövő különböző termékek gyártására és kölcsönös szállítására vonatkozó együttműködési megállapodások.

növekedett kivitelünk a fejlődő országokba. az év folyamán több, a fejlődő országok számára is fontos megállapodást kötöttünk. kereskedelmi forgalmunk ezekkel az országokkal folyamatosan növekszik.

dollár-fizetésű kivitelünk szintén jelentősen növekedett. ezt a jövőben is ösztönözni fogjuk. legnagyobb az emelkedés a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeknél, ezen belül lényeges az egyes termékeknél elért konjunkturális árnyereség. a többi termékcsoporthoz szintén kedvezően alakult az export növekedése.

/folyt.köv./

bkk. 1. /bíró...3.folyt./e

behozatalunk az 1971. évihez képest mérséklődött. a rubelfizetésű viszonylatokból származó importunk kisebb mértékben csökkent az össz-importnál. ezen belül vásárlásaink a szovjetunióból 1,7 százalékkal haladták meg az előző évit.

az ebből a viszonylatokból származó 1972-ik évi behozatalunkban az energiahordozók, a villamosenergia, az anyagok, az alkatrészek és félkészárúk behozatala fejlődött erőteljesebben, míg a gépeké az előző évhez képest mérséklődött.

1972-ben a fejlődő országokból - érdekeikkel egyezően - az eddiginél nagyobb mértékben vásároltunk magasabb feldolgozottságu árukat, illetve késztermékeket. több fejlődő országgal kötöttünk olyan hitel- és más megállapodást, amely iparosítási, nyersanyagkitermelési és feldolgozási terveink megvalósítását segíti elő.

a dollár-fizetésű viszonylatokból származó importszint abszolút mértékének csökkenésén belül alacsonyabb az anyagok és félkészárúk részese, növekedett viszont a gépek és berendezések behozatala, amely a már korábban elhatározott, folyamatban lévő, kiemelt nagyberuházások szükségleteinek kielégítését szolgálta.

a miniszter ezután hangsúlyozta:

- az 1972-es év külkereskedelmi eredményei az egész népgazdaság eredményei. a külkereskedelem hatékonysága alapvetően függ a népgazdaság többi, főként termelő ágazatának munkájától.

Igen fontos, hogy a külkereskedelem dolgozói minél jobb munkát végezzenek, de az export-termékek mennyisége, minősége és korszerűsége elsősorban a termeléstől függ. az export és import szerkezete, dinamikája a gazdaságpolitikának, ezen belül hosszabb távon a beruházási politikának - függvénye.

exportunk fokozását fejlesztési elgondolásokkal együtt kell vizsgálnunk, figyelemmel arra, hogy a termékek bármely időben, bármely piacon - a külső, a belső piacon egyaránt - gazdaságosan értékesíthetők legyenek. a fokozott exportorientált termelés távlati megalapozása, az egész népgazdaság fejlesztési politikájának egyik döntő kérdése.

/folyt.köv./

bkk. 1. /bíró...4.folyt./e

politikai és társadalmi előrehaladásunk bázisa a szocialista országokkal és ezen belül a szovjetunióval való kapcsolat erősítése, következőképpen gazdasági fejlődésünk és stabilitásunk alapját is a velük való kapcsolat szélesítése biztosítja.

a szocialista országok közötti gazdasági kapcsolatok már eddig is széles, sokoldalú együttműködésben jutottak kifejezésre és további kilátásokkal biztatnak. ezek realizálása fontos gazdasági érdekünk. a szocialista országokkal kötött külön egyezmények kölcsönösen előnyösek, hosszú távra nagy stabilitást nyújtanak gazdasági kapcsolatainknak.

az elmondottakat dr. bíró józsef példákkal illusztrálta. a járműipari egyezmény keretében 1973-ban a szovjetunióba 4 700 darab autóbust és 22 000 darab hátsóhidat exportálunk. ezek értéke az 1973. évi gépipari exportunknak 33 százaléka. a zöldség-gyümölcs egyezmény keretében szállításra kerülő friss és konzerv-árúk a mezőgazdasági forgalom 56 százalékat adják.

- a példák is azt bizonyítják - folytatta -, hogy a két évtizede működő kgt megteremtette a progresszív együttműködési formákat, mint amilyen a tervkoordináció, a gyártásszakosítás, a kooperáció és a hosszulejárati megállapodások. segítségükkel elértük, hogy a szocialista világ gazdaságban fokozatosan felhalmozódtak a szocialista integráció hasznos, fontos elemei.

magyarország és a fejlődő országok között sokoldalú gazdasági kapcsolatok alakultak ki. gazdasági együttműködésünk alapja az unctad 2. konferenciáján hozott határozatok. a gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésekor a kölcsönös előnyök érvényesülését tartjuk szem előtt.

az elmúlt években jelentősen nőtt kereskedelmi forgalmunk. behozatalunk strukturája a fejlődő országok szemszögéből nézve gyorsan javult. ugrásszerűen nőtt a késztermékek aránya, ezen az árucsoporton belül szembetűnő az ipari fogyasztási cikkek behozatalának emelkedése. ez összhangban áll gazdaságpolitikánkkal, melynek egyik központi célkitűzése a lakosság életszínvonalának emelése.

/folyt.köv./

bkk. 1. /bíró...5.folyt./e

a fejlődő országokból származó importunk növelését szolgálja az 1972. január 1-től hatályos magyar preferenciális vámrendszer is.

gazdasági kapcsolataink nem szorítkoznak csupán a kereskedelem területére. segítségnyújtásunk egyik fő iránya - lehetőségeink és adottságaink figyelembevételével - a fejlődő országok azon termelő ágazatainak fejlesztésében való részvétel, amelyek leginkább segítik gazdasági függetlenségük kivívását.

az elmúlt években kooperációs megállapodásaink alapján vegyes érdekeltségű ipari és kereskedelmi vállalatokat hoztunk létre. berendezéseket és gépeket szállítottunk, és vezető-kutató szakembereket bocsátottunk rendelkezésükre. az ellenértéket, a létrehozott üzemek termékeiből fizetik vissza. a műszaki-tudományos együttműködés keretében ezekbe az országokba fokoztuk a magyar szakemberek küldését, akiknek száma az elmúlt öt évben meg-négyszereződött. a fejlődő országokból hazánkban tanuló ösztöndíjasok száma megháromszorozódott. az elmondottak bizonyítják, hogy hazánk lehetőségeihez képest maximális segítséget nyújt a fejlődő országoknak társadalmi és gazdasági előrehaladásukhoz.

a békés egymás mellett élés politikájának gyakorlati megvalósításából következik, hogy a kölcsönös érdekek figyelembevételével, a teljes egyenjogúság biztosításával fejlesszük kereskedelmi, gazdasági kapcsolatainkat a tőkés országokkal. az ezen az elven nyugvó kereskedelem fejlődése lehetővé teszi a nemzetközi munkamegosztás előnyeinek kihasználását.

ezekből az alapelvekből kiindulva fő követelésünk az volt, és most is az, hogy a tőkés országok szüntessék meg országunkkal szemben alkalmazott megkülönböztető kereskedelempolitikájukat.

e téren is vannak eredményeink. ezekhez nagymértékben járultak hozzá a nemzetközi politikában kialakult pozitív változások, hazánk aktív részvétele a nemzetközi fórumokon, a kétoldalú kapcsolatok további szélesedése.

/folyt.köv./

bkk. 1. /bíró...6.folyt./e

árucsereforgalmi megállapodásaink kölcsönösen bővítették az export-lehetőségeket, a liberalizációs folyamat növekedett és ma több országgal kereskedünk liberalizált elvek alapján. több olyan megállapodást írtunk alá, illetve parafáltunk, amelyek alapján ezek az országok, kölcsönösségi alapon jogilag is megadják a legnagyobb kedvezményes elbánást. ez kedvező hatást gyakorolhat a vámtárgyalásokra, a külkereskedelmet szabályozó különböző előírásokra és biztosíthatja az export és import jelenleginél nagyobb érdekeltségének megteremtését. több tőkés országgal van olyan megállapodásunk, hogy 1975. január 1-ével megszüntetik a beviteli korlátozás alá vont cikkek körét. az eredmények ellenére a jelenlegi, korlátozó kontingens-rendszert, amely exportunknak mintegy 30 százalékát érinti - sajnálatosnak tartjuk, és úgy ítéljük meg, hogy fékezik a forgalom nagyobb növekedését.

kedvezőnek ítéljük kooperációs kapcsolataink bővülését. változatlanul magas ezek között a szellemi termékek átvételét biztosító szerződések száma, és növekszik a magyar szellemi termékek átadásának volumene. a kooperációs vállalati szerződések sok országgal a megkötött műszaki-tudományos együttműködés, vagy a kooperációs megállapodások kereteiben bonyolód-
nak. a tőkés országokkal folytatott kereskedelmi kapcsolatainkban is jelentkeznek azok a formák, amelyek összetettebb gazdasági-kereskedelmi módszereket követelnek.

a tőkés országok magyarországgal szemben alkalmazott kereskedelempolitikáját illetően reálisan feltételezhető, hogy már csak saját exportérdekeik miatt is liberalizálják a magyarországból származó áruk bevitelét. a korábbi és a jelenlegi nagyobb valuta árfolyamváltozások nem okoztak károkat devizagazdálkodásunknak. rugalmas kereskedelmi munkával, az új ár és értékviszonyokhoz való gyors alkalmazkodással a jövőben is el tudjuk kerülni a problémákat a változó világpiacra. a szocialista országokkal folytatott kereskedelmünk nagysága és szerkezete is biztos bázist nyújt fejlődésünkhöz és megvéd bennünket a tőkés világpiac szakadatlan ingadozásának káros hatásaitól.

/folyt.köv./

bkk. 1. /bíró...7.folyt./e

bíró józsef ezután így folytatta:

a központi bizottság 1972 novemberi határozatának szellemében a külkereskedelmi mérleg egyensúlyának biztosításán kívül szem előtt kell tartanunk a belföldi piac egyensúlyát, valamint a lakosság életszínvonalé növekedésének követelményét.

ezek az összefüggések a külkereskedelem számára többirányú feladatot jelentenek. nyilvánvaló, hogy az exportképesség növelése, a mindenhol értékesíthető áruk termelésének gyorsított fokozása, fejlesztést, beruházást igényel.

különös gondot kell fordítanunk arra, hogy a feltétlenül fokozandó kivitelünk alátámasztásához szükséges fejlesztés megvalósításához az állami preferenciákat leginkább ezekre a területekre koncentráljuk. a feladat teljesítése érdekében a külkereskedelem árszerkezetének átalakítását alapvető kérdésnek tekintjük. biztosítani kell, hogy az export-import struktúra visszahason a termelés egészére. ezt a szabályozó rendszer útján kell érvényesíteni.

nemcsak a szorosan vett külkereskedelemtől van szó ebben az esetben, hanem a külgazdasági folyamatok egészéről, olyan jelekről és jövőről, amilyen az integráció és a komplex program feltár.

gazdasági feladataink megoldásakor nem téveszthetjük szem elől, hogy tevékenységünk szorosan kapcsolódik a nemzetközi gazdasági élethez. ez kötelez bennünket, elsősorban a kgt országokkal szemben. feladataink maradéktalan teljesítése érdekében szélesíteni kell kapcsolatainkat a tőkés és fejlődő országokkal is.

termékeink műszaki színvonalának emelésével kell növelnünk exportunkat, hogy megteremtjük az importbővítés alapját. a világpiacon a magyar termékek ismertek, igyekszünk hírnevünket öregbíteni, de erre a külkereskedelem egyedül a legnagyobb erőfeszítéssel, a legjobb munka árán sem képes. csakis együttes erővel növelhetjük immár megszerzett megbecsülésünket és hitelünket.
/mt1/

...-

bkk.2. megkezdődött az országgyűlés tavaszi ülészsaka

t pr-szö-tf-ró/tm/p zs

1973.március .21.

szerdán a parlamentben megkezdődött az országgyűlés tavaszi ülészsaka. legfelsőbb államhatalmi testületünk tanácskozásán részt vett losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, fock jeno, a minisztertanács elnöke, Taczél györgy, Nyers rezső, fehér lajos, gáspár sándor, kállai gyula és németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagjai, továbbá a központi bizottság titkárai, a kormány tagjai. a diplomáciai párhelyekben helyet foglalt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője.

T Apró Antal

az ülést apró antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. megemlékezett történelmünk kimagasló forradalmi eseményének évfordulójáról, a magyar tanácsköztársaság megalakulásáról:

- munkásosztályunk, dolgozó népünk a nagy októberi szocialista forradalom példáját követve megdöntötte a tőkés-nagybirtokos uralmat, kezébe vette sorsának irányítását és szovjet-oroszország példáját követve elsőnek teremtett proletár hatalmat a duna-völgyében. a tanács hatalom létrehozásával hazánk a haladás élvonalába került. olyan társadalmi rend megvalósításáért vívott hősi harcot, amely új korszakot nyitott a dolgozó emberiség számára, és azóta legyőzhetetlen világrendszerré vált. bebizonyította, hogy csak a szocialista rendszer képes véget vetni a tőkés kizsákmányolásnak, a népek elnyomásának.

- a magyar tanácsköztársaságot, 133 napi csodálatos alkotó munka és leirhatatlanul nehéz körülmények között vívott önvédelmi harc után, a tuleróban lévő nemzetközi és hazai reakció leverte. eszméi azonban kitéphetetlenül tovább élték a munkásság és a szegényparasztok szívében, és mindazokéban, akik megértették, hogy csak a munkáshatalom hivatott új utra vezetni a nemzetet. az 1919-es forradalmi küzdelmek emléke új harcra lelkesítette őket; gazdag tapasztalatai és tanulságai nagy segítséget nyújtottak társadalmi és politikai küzdelmeikhez. a magyar tanács hatalom létrejövetel, hősi küzdelme és alkotó tevékenysége a szocializmusért vívott harc egyik dicsőséges fejezete nemzetünk történetének, s egyben a nemzetközi munkásmozgalom történetének.

/folyt köv ./
11.20/p

parlament

bkk.2. megkezdődött1.folyt/p

- csaknem három évtizede, hogy a szovjetunió felszabadító harca és a magyar dolgozó nép forradalmi küzdelme el-
söpörte a 25 éves ellenforradalmi rendszert, s a szocializmus
ügye győzött hazánkban. a tanácsköztársaság céljai most meg-
valósulnak. a magyar nép - a munkásosztály és pártjának vezeté-
sével, a szocialista országok testvéri közösségére támaszkodva-
sikeresen munkálkodik a szocialista társadalom teljes felépítésén.
így lett népköztársaságunk jogos örököse és hűséges folytatója
a magyar tanácsköztársaság ügyének, forradalmi hagyományainak-
hangoztatta apró antal.

az országgyűlés elnöke ezután bejelentette, hogy az
elnöki tanács a legutóbbi ülészak óta alkotott törvényerejű ren-
deleteiről szóló jelentését az országgyűlésnek bemutatta. a
jelentést a képviselők tudomásul vették. a minisztertanács meg-
bizásából dr. korom Mihály igazságügyi miniszter benyújtotta
az országgyűlésnek a büntető eljárásról szóló törvényjavaslatot.
az ügyrendnek megfelelően arról is tájékoztatta a képviselőket
az országgyűlés elnöke, hogy hatan nyújtottak be interpellációt.

az országgyűlés ezt követően elfogadta az ülészak
tárgysorozatát:

- 1./ a minisztertanács elnökének beszámolója a kormány
munkájáról;
- 2./ a büntető eljárásról szóló törvényjavaslat;
- 3./ a legfelsőbb bíróság elnökének megválasztása
- 4./ interpellációk

a napirendnek megfelelően ezután focj jenő, a miniszter-
tanács elnöke emelkedett szólásra.

/folyt köv ./
11.25/p

-10-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fő utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. március 21.

bb. 1. külföldi költők, magyar olvasók - nemzetközi író-olvasó
találkozók budapesten

1 ro/pá/h1/il cz

1973. március 21.

a petőfi költészete előtt tisztelgő áprilisi nemzetközi köl-
tőtálatkozó hagyományosa gazdag programja az idén nemzetközi író-
olvasó találkozókkal bővül. a főváros hét kerületében lesznek
olyan irodalmi este, ahol külföldi költők ismerkednek budapesti
irodalombarátokkal. az európai költőtálatkozó vendégei számára
bizonyára érdekes élményeket hozó eszmecsereken magyar költők
lesznek a házigazdák.

angyalföldön például zelk zoltán látja vendégül többek között
andrej vozneszenszkij szovjet, nevena szetefanova bolgár, franz
fűchmann ndk-beli, tózsér árpád romániai és guillevic francia köl-
tőt. a csilibe látogat jevgenij jevtusenko szovjet, fehér ferenc
jugoszláviai, jacques borel francia, karel jonckheere belga pőéta.
a fészek klubban g. abasidze szovjet, mihai beniuc román, robert
goffin belga, a kossuth klubban többek között andré frenaud fran-
cia, giani toti olasz, stefan hermlin ndk-beli és leonyid pervo-
majszkij szovjet költő szerezheth közvetlen benyomásokat a magyar
olvasók irodalmi ismereteiről, versszeretetről.

a költőtálatkozó napjaira budapest valosággal a vers fővárosá-
vá lép elő, az európai költők társasága a magyar tudományos akadé-
mián kétnapos ankéton is résztvesz, ahol darvas jőzsef kossuth dí-
jas író az írószövetség elnöke tart bevezető előadást. a corvina ál-
tal kiadott arion 1973-as száma ugyancsak a petőfi évforduló je-
gyében születik. elsősorban a forradalmár költő világirodalmi ha-
tásának, fordítói tevékenységének, valamint szellemisége diadalának
ismertetését állítja középpontba./mti/

--

- 1 -

bb. 2. tanulnak a balatoni idegenvezetők

vid ká/il cz

1973. március 21.

több mint 200 idegenvezető kalauzolja majd a nyáron a külföldi és a hazai turistákat a Balaton parton és környékén. az idegenforgalmi hivatalok, az Ibusz és a coopturist társadalmi idegenvezetőket is igénybe vesznek. a sítour ezekben a napokban tartja azt a tanfolyamot amelyen 35 új idegenvezetőt képeznek ki. a hallgatók többsége kisegítőként, nyári szabadidejében vállalja a Balaton vendégeinek kalauzolását.

a Balatontourist veszprémben létrehozta az idegenvezetők klubját, ahol a főhivatású szakemberek és a társadalmi segítők együtt készülnek fel az idényre. a klubfoglalkozások kiváló alkalmat nyújtanak a tapasztalatok kicserélésére./mt1/

--

bb. 4. a norvég televízió estje a magyar televízióban

i nn/na/xhi/11 cz

1973. március 21.

március 29-én rendezi meg a magyar televízió a norvég televízió estjét. az összeállítás első filmje „ahol megáll az idő” címmel rondanet mutatja be, azt a területet, amelyet Norvégia nemzeti parkjává nyilvánítottak. a produkció a 2 ezer méter körüli hegycsúcsok csodálatos világába kalauzolja a nézőket. ezután egy nálunk kevésbé ismert „szakmával”, a norvégiában hagyományos fauszatással ismeret meg egy következő alkotás. a fauszatás trysil folyón mellett hogy nagyszerű felvételeket közül, bevezet a mesterség rejtelmeibe, is egy másik érdekes tőzeg és fenyőfűst címmel kerül képernyőre.

a komolyzenei rendezvényeiről ismert város, Bergen másfajta nevezetességét az atlanti óceán állatvilágát bemutató akváriumát is láthatjuk. a film érdekességeként tengeri halak, virágok, csillagok, rákok fókák, polipok és tengeri macskák faunájába közelít a kamera. az esti mese előtt amely a kakas és a tyukocskák című norvég bb-film-mel bucsuztatja a gyerekeket vetítik le a magyar televízió munkatársainak norvégjáról készített összeállítását „tájak, városok, emberek címmel.

a tv-híradó után Ibsen „a nép ellensége” című drámájának tv-változatát láthatja a közönség. Ibsen a saját korában, társadalmában mutatja be hogy a közösségért végzett munka eredménye vagy kudarcá azon mulik, vállalják-e hősei a közös harcot.

a norvég televízió estje komolyzenei programmal zárul./mt1/

--

- 2 -

bb. 3. nagy szárazságban kezdődött meg a fásítás - tizennégyezer hektáros telepítési program

i jf/mm/sb/11 cz

1973. március 21.

országszerte megkezdődött az erdő-, zöldövezet és ligettelepítés a szakemberek arról panaszkodnak, hogy nagy a szárazság és emiatt még a gépekkel is a szokásosnál nehezebben boldogulnak. minden bizonnyal a fák megeredését szintén kedvezőtlenül befolyásolja majd a csapadékhiány.

az idei programban 14 ezer hektáros terület telepítésével számolnak, ebből cellulóz-nyárt 5 ezer hektárra ültetnek el, a többit egyéb fafajokból válogatják össze az igényeknek megfelelően. a telepítések zöme a Duna-Tisza közén lesz. az országnak ezen a vidékén elég sok az olyan terület, amelyet mezgazdasági műveléssel nem hasznosíthatnak, az erdő azonban jól megél ezeken a talajokon. a fásítás közvetve a mezőgazdaságnak is használ, hiszen a növényzet megakadályozza a talaj vándorlását a szél okozta eróziót és az erdősírtett vidékeken a talaj biológiai szerkezete is előnyösen változik. az alföldi fásítások jórésze környezetvédelmi célokat is szolgál, amennyiben a városok és a nagyközségek menti zöldövezetekbe ültetik az új erdőket, ezzel megszüntetik a nagyobb alföldi települések környékére jellemző „kietlenséget”, s egyúttal új kirándulóövezeteket létesítenek. egyebek között Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Békéscsaba, Kecskemét, Csongrád szentes, Szarvas, Debrecen, Szolnok, Cegléd és Nagykőrös kap új zöldövezeti sávokat a telepítési program során.

a termelőszövetkezetek az eddiginél nagyobb arányban vállalkoznak erdősírtésre. a közös gazdaságok 1973-ban kilencezer hektárra ültetnek fákat a költségeket az állam fedezi./a termelőszövetkezetek jelenleg ugyanis nincsenek abban a helyzetben, hogy a legjobb esetben is husz év múlva megtérülő fásítás elég nagy költségeit elő tudják teremteni, s ezért az állam maximálisan támogatja a tsz erdők telepítését./

a térszék 4 ezer hektárra szánják nyárfát, 5 ezer hektáron pedig egyéb fafajokat például tölgyet és fenyőt honosítanak meg.

1973-ban minden eddiginél nagyobb gondot fordítanak a fenyő-telepítésekre, miután az ország faimportjának ez adja a legjelentősebb részét, összesen 4500 hektárra kerül idén fenyő, főként a nyugati országgrészekben vas és zala megyékben.

a telepítéseknél gondot okoz hogy ebben az évben sincs elegendő hazai érésű tölgy-makk s külföldről sem tudnak hozzájutni a szaporító anyaghoz, ezért a tölgyesítési programmal valamelyest megkésnek az erdészek./mt1

--

- 3 -

bb. 5. tizenöt vagon mirelite szilvásgombóc

vid/e ká -cz

1973. március 21.

vége felé közeledik a szilvásgombóc-idény a székesfehérvári hűtőházban. a mirelite üzem kooperáló partnere, a balatonalmádi aurora étterem március 31-én indítja utnak az utolsó szállítmányt a közkedvelt gyorsfagyasztott félkész ételből. a mirelite szilvásgombóc iránt rendkívül nagy az érdeklődést. ezt bizonyítja, hogy eddig 12 vagonnyi gombócot fagyasztottak. a tervek szerint a hónap végéig 15 vagonra emelkedik ez a mennyiség. a hatalmas gombóchegyből még tartalékolnak is a tavaszi, kora nyári hónapokra. /mti/

bb. 7. influenzajárvány: százmillió forint többletforgalom a gyógyszerárakban

i vt/gk/e h1 -cz

1973. március 21.

az egészségügyi minisztériumban elkészült az idei influenzajárvány országos gyógyszermérlege. a statisztikai összeállításból kitűnik, hogy január-februárban a gyógyszerárak forgalma 20 százalékkal magasabb volt, mint 1972 járványmentes első két hónapjában. az influenzás időszak 100 millió forint értékű többletfogyasztást, eredményezett, a patikákban. ebben nincs benne a kórházakban felhasznált gyógyszerek értéke. a tapasztalatok szerint a gyógyszerellátás a járvány idején mind a fővárosban, mind vidéken kielégítő volt. az influenza leküzdéséhez szükséges valamennyi medicina rendelkezésre állt a patikákban. egy-egy köhögéscsillapítóból néhány helyen előfordult átmeneti hiány, de azt azonos hatású készítménnyel pótolni tudták.

ami a keresletet illeti: a lista élén a kalmopyrin áll, ebből 36 millió darab fogyott. vegacillinból 26 millió, amidazophenből 8 millió, listopyrinből 5.7 millió, germicidből 3 millió, maripenből csaknem 7.5 millió tabletta kelt el. a köhögéscsillapítók közül a legtöbbet - 7.4 millió tablettát - coderitből adtak el, hydrocodinből 3.2 millió szemet vásároltak.

a járvány könnyű lefolyását igazolja, hogy a nagyhatású antibiotikumokból - például tetrán b. dragságból - jóval kevesebb fogyott, mint az előző járvány során. ez azzal is összefügg, hogy a szövődményes esetek száma viszonylag kevés volt. /mti/

4

1 maripenből csaknem 7.5 millió tabletta,

MA

bb. 6. négy milliárd forintos közvetlen választékcseré a szocialista országok belkereskedelmével

1 kf/tm/e sb -cz

1973. március 21.

a magyar-mongol megállapodás aláírásával a közelmultban befejeződtek a belkereskedelmi minisztérium közvetlen választékcseré-forgalmi tárgyalásai, amelyeknek tapasztalatairól, eredményeiről dr. molnár istván főosztályvezető nyilatkozott az mti munkatársának.

a szocialista országok áruforgalma főleg az államközi megállapodások alapján, a külkereskedelem útján bonyolódik le, de a választékosabb áruellátásnak változatlanul fontos eszköze a belkereskedelmi szerek közötti közvetlen árucseré. ezt hangsúlyozta a kgt-országok belkereskedelmi miniszteri tanácskozó testület legutóbbi ülésének állásfoglalása is. a mostani tárgyalások során sikerült az eddiginél jobban érvényt szerezni a miniszterek határozatának. az idén belkereskedelmünk hagyományos - bolgár, csehszlovák, lengyel, ndk, román és szovjet - választékcseré partnereivel csatlakozott mongólia is.

a miniszteri és miniszterhelyettesi szinten aláírt választékcseré megállapodások szerint ebben az évben összesen több mint 1.9 milliárd forint értékű árut szállít és mintegy 2 milliárd forint értékű terméket importál közvetlenül belkereskedelmünk. az export 3-4 százalékkal, a behozatal körülbelül 18 százalékkal növekszik a tavalyihoz képest. a közvetlen árucserében a szövetkezeti és az állami kereskedelem tehát csaknem négy milliárd forint értékű export és importáruval járul hozzá hazánk és a baráti országok lakosságának jobb ellátásához.

a kétoldalú megállapodásokban az ellátás szempontjából fontos cikkek, azonos termékek cseréjére törekedtek. ennek megfelelően a választékcseré-forgalom 60 százalékát teszi ki a cipő, a konfekció, a méteráru és a bórdiszmu. a forgalom 40 százalékában főleg gépipari cikkek, játékok, műanyagok és szeszesitalok ellenében olyan fontos árukat kapunk, mint például építőanyagok, háztartási elektromos készülékek, zöldség-gyümölcs konzervek, stb.

/folyt.köv./

KA

- 5 -

bb. 6. /négybilliórd...folyt./e

a közvetlen importtal belkereskedelmünk arra törekedett, hogy az igényekhez képest itthon kevesebbet gyártott vagy exportra kerülő, de a hazai ellátáshoz nélkülözhetetlen termékeket szerezzünk be. ezért egyebek között pulgáriából bőrkesztyűt és vilányboylert, csehszlovákiából és románából építőanyagokat, huzalokat, Lengyelországból szárazelemet, az ndk-ból lakásvilágítási cikkeket, a szovjetunióból kerékpárt, motorkerékpárt hozunk be, s valamennyi országból érkeznek háztartási tömegcikkék. a magyar-mongol belkereskedelmi forgalom egyelőre kölcsönösen 25 millió forint; bőrruházati konfekcióért textilárukat, háztartási cikkeket szállítunk.

a választékcserét rögzítő jegyzőkönyvek aláírását követően megkezdődött az év végéig szóló megállapodások realizálása. a forgalmat lebonyolító konzumex eddig az export-keretek 35 százalékát, s az import 40-45 százalékát, a hungarocoop pedig saját forgalmának 40 százalékát kötötte le e választékcserés szállítási szerződésekkel. /mti/

bb. 8. saslik - hortobágyi báránnyusból

vid/e ká -cz

1973. március 21.

egy hónappal ezelőtt adták át rendeltetésének a hortobágyi állami gazdaságban csaknem 30 millió forintos beruházással épült korszerű juh vágóhidat. a csárdától nem messze üzemelő új létesítményben naponta 600 birkát vághatnak le és készíthetnek előszállításra. a pusztai vágóhid nemcsak juh-hus exportunkat növeli, de lehetőséget nyújt arra is, hogy hortobágyi birkahusból főtt ételek kerüljenek a vendéglői asztalokra. a vendéglátóipar vezetőinek egész sor speciális birka- és báránnyusból készített ételt mutattak be a debreceni kóstolón. a szakemberek elismeréssel nyilatkoztak a bárány csorbáról - a kellemes savanykás, tárkonnyal vagy korpaecettel ízesített székelylevesről, a bárány veséről, a töltött báránnyról, a csípős ízű birkapaprikásról, a bárány-saslikról. a specialitásokat a debreceni éttermekben hortobágyi recept szerint főzik ezután. /mti/

- 6 -

bb. 9. gyermekorvosi rendelőkben lopott

1 bc/tw/e hi -cz

1973. március 21.

sorozatosan lopott gyermekorvosi szakrendelőkben veszeli zoltánné grósz mária 24 éves vasalónő, budapesti lakos. amikor gyermekével megjelent a rendelőben, észrevette, hogy a beteg apróságokkal foglalatostkodó édesanyák alig ügyelnek a gyermekokocsikban, a padon vagy a póllyázó asztalon elhelyezett holmijaikra. az alkalmas pillanatot kivárva, a táskákból kivette a pénztárcát, máskor pedig táskákat, esernyőket emelt el. a pénzt megtartotta, az iratokat megsemmisítette, a tárcákat pedig eldobta. tizenkilenc alkalommal követett el ilyen módon bűncselekményeket, főleg a 4. és a 15. kerületben, továbbá kőbányán és zuglóban.

a fővárosi bíróság a veszeli zoltánnéra első fokon kiszabott 8 hónapi bűntetést egy évi és két hónapi szabadságvesztéssé súlyosbította. ítéletében figyelembe vette, hogy a sorozatos bűncselekményeket makacs kitaratással, s a beteg gyermekükért aggó anyák helyzetének kihasználásával követte el. /mti/

NA

- 7 -

bb.10. tizenöt százalékkal több gumiabroncs - biztonságos ellátást ígér az ogv

1/bé/pá/a/-cz

1973. március 21.

a tavaszi időjárással ismét megkezdődött a kiránduló szezon, hétközben és főleg hétvégeken ugrásszerűen megnő a forgalom a főutvonalakon. ezekben a napokban a téli pihenő után az autósok többsége ismételten felülvizsgálja gumiabroncsainak minőségét és a szezonra újra cseréli ki azokat. lesz-e elegendő gumiabroncs gondoskodtak-e megfelelő választékról? ezzel a kérdéssel kereste fel az mti munkatársa az országos gumipari vállalat illetékeseit. a tájékoztatás szerint ebben az évben 15 százalékkal több gumiabroncsot szereznek be, mint tavaly. a személyautókhoz szükséges méretek 75 százalékát importból biztosítják és csak 25 százalékát állítják elő itthon. az import 90 százalékban szocialista országokból érkezik, így Lengyelországból, Bulgáriából, Csehszlovákiából, Romániából és Szovjetunióból. ebben az évben főleg a lengyel és a cseh importot növelik. ezek a gumiabroncsok lényegesen olcsóbbak és keresettebbek, mint a nyugati cégek készítményei. ugyanakkor azonban a választék bővítésére ezekből a nyugati márkákból is biztosítanak, főleg az osztrák semperit cégtől, az olasz pirelli és az angol duplon cégtől vásárolnak nagyobb mennyiséget, de érkeznek szállítmányok az NSZK-ból, Franciaországból és Spanyolországból is. megkezdtek a tárgyalásokat az indiai kereskedelmi szakemberekkel is az ott gyártott gumik minőségét most vizsgálják és amennyiben megfelel a hazai igényeknek, onnan is szállítanak. befejezősül az ogv illetékesei leszögezték, hogy az 1973-as esztendő gumiabroncs ellátása mind mennyiségben, mind minőségben megfelelő lesz, legrosszabb esetben egyes márkák átmeneti hiányával kell számolnunk, arról azonban gondoskodtak, hogy azokat is azonos méretű más márkájuval helyettesítsék./mti/

--

bb.12. „természetátalakítás”, a csongrádi homokon

vid/ká/a/-cz

1973. március 21.

Csongrád megyében a forráskuti haladás termelőszövetezet 20 millió forint beruházással meliorációs tervet, homoki rekonstrukciót hajtott végre, az előregedett szőlőt, szórvány gyümölcsösöket megszüntették és 200 hold homokbuckás talajt alakítanak át. jelentősen hét nagyteljesítményű munkagéppel rendezik a terepet. mintegy 80 000 köbméter földet mozgatnak meg, gyalulnak le és helyeznek át, hogy asztalsimává tegyék a talajt. a „természetátalakító”, vállalkozással korszerű, nagyüzemi művelésű szőlőültetvény hoznak létre, s ez év őszén a legkeresettebb alföldi borszőlőket telepítik az átformált területen. a nyáron előhasznosításként dinnyét termesztenek./mti/

--

7.45/a

- 8 -

He 910

bb.11. új növényvédőszer gyártását kezdik meg -célprogram a fejlesztés gyorsítására

1/bé/pá/sb/a/-cz

1973. március 21.

a nehézipari minisztérium kutatási és fejlesztési célprogramjának megfelelően ebben az évben a vegyipar egyik legdinamikusabban fejlődő iparága a növényvédőszer ipar. a kutatás és a termelés fejlesztésének koordinálását közvetlenül a minisztérium és a vegyipari egyesülés vállalta, annak érdekében, hogy mielőbb eleget tehessenek a mezőgazdaság növekvő igényének. a mezőgazdasági üzemekben ugyanis évente átlagban 10 százalékkal nő a kemikália-szükséglet. az utóbbi években legnagyobb mértékben a növényvédőszer kereslet emelkedett. az igényeknek azonban még a felét sem látja el a hazai termelés. éppen ezért a hagyományos növényvédőszer gyártó üzemek mellé most újabbak sorakoznak, mert a budapesti vegyi művek, a fűzfői nitrokémia és az északmagyarországi vegyi művek mellett megkezdte a növényvédőszer gyártását a peremartoni vegyipari vállalat és a chinoin gyógyszergyár is. ebben az évben a gyárak mindegyike új növényvédőszerrel is megjelenik a piacon.

az országos kukorica program támogatására a nitrokémia öt új gyomirtószert és szerkombinációt hoz forgalomba. a gabonaprogramot segíti a budapesti vegyiművek gabonil és a nitrokémia aniten elnevezésű gyomirtószere. az északmagyarországi vegyi művek megkezdte az arezin és az afalon gyomirtószerek hatóanyagának gyártását is. a cukorrépa termelés gépesítésének egyik fontos és keresett kellékét a speciális cukorrépa gyomirtószert az idén már gyártja a chinoin. ez az értékes vegyület kaponex néven kerül majd forgalomba. a chinoin új terméke lesz a rovokil elnevezésű talajfertőtlenítőszer, amely a rendkívül káros férgeket öli. a termék érdekessége, hogy a nehézipari kutató intézet és a műszaki-kémiai kutató intézet együttműködésével különleges formában: mikrokapszulákban kerül a forgalomba. ezzel a megoldással vékony hártábevonat akadályozza meg, hogy a rendkívül gyors hatású mérge kárt tegyen a felhasználókban./mti/

--

bb.13. autószerelviz épül jászberényben és tiszafüreden

vid/ká/a/-cz

1973. március 21.

bővül szolnok megye autójavító hálózata: jászberényben és tiszafüreden egyenként százezer óra évi kapacitású szerviz építését kezdik meg az idén. a tiszafüredi építő és szolgáltató szövetkezet, valamint a jászberényi műszerész szövetkezet az állami és tanácsi támogatás felhasználásával egy év alatt épített fel a szervizeket./mti/

--

8.00/a

- 9 -

He 910

bb.14. 17 000 hektárra bővül bács-kiskun megye zöldségtermő területe

vid/ká/a-cz

1973. március 21.

az ország legnagyobb kertészeti megyéjében, bács-kiskunban, a kormányprogramnak megfelelően fejlesztik a zöldségtermesztést. a terület bővítésével egyidejűleg alakítják ki az intenzív termesztés feltételeit, a lehetőséget teremtenek a gépesítéshez. az idén 17 ezerre, 1975-ig pedig 20 ezer hektárra bővül a vidék zöldségtermő területe.

az olcsóbb, tömeges ártermeléshez mindenképp gépekre van szükség, jelenleg azonban korlátozott mértékű az eléggé költséges külföldi gépek behozatala, a hazai gyártás pedig speciális kertészeti gépekből messze elmarad a gyorsan növekvő igényektől. figyelemreméltó eredményeket eddig csak a fűszerpaprika gépesítésében ért el a magyar ipar. az idén már 5 kalocsavidéki, paprikás, gazdaság igazíthatja termelését a komplex gépesítéshez. kedvezőtlenebbek a tapasztalatok az ipari paradicsom-termesztés gépesítése terén. tavaly elsőként a tompai kossuth tsz alkalmazott ilyen céllal hazai gyártmányú gépeket, de a gépsor egyes darabjai nem feleltek meg a követelményeknek. a jó szerkezeti megoldású gépek anyaga nem bírta az igénybevétele. a kiesésből keletkezett kárt megtérítette a budapesti mezőgazdasági gépgyár, egyben kötelezően vállalta a szedőkombájn újragyártását, más alapanyagból. /mti/

--

bb.15. orvosi rendelőintézet csongrádon

vid/ká/a/-cz

1973. március 21.

csongrád bökényi városnegyedében új orvosi rendelőintézet építését kezdték meg. az előregyártott elemekből, betonból, fémből, üvegből készülő kétszintes épületre, valamint a rendelőhelyiségek és a szociális részleg berendezésére több mint 17 millió forintot fordítanak. a modern egészségügyi intézmény a jövő év végétől szolgálja majd a tiszai-és kőrösparti város lakóinak gyógyítását. /mti/

--

8.05/a

- 10 -

ke 90

bb.16. a táncsics kiadói terve

t/ró/gg//zs/a/hgy

1973. március 21.

a táncsics szakszervezeti könyv-és folyóirat kiadó 1973. évi terveiről tartott sajtótájékoztatót szerdán a muoszbán mészáros andrásné, az ismeretterjesztő lektorátus vezetője. elmondta: a népszerű utikalandok sorozat ezévi külföldi művei közül kiemelkedik per olaf sundman könyve: Léggömbbel az északi sarkra. az írás északi irodalmi nagydíjat és világhírt hozott szerzőjének. a vadászkalandok kedvelőinek szánják kenneth anderson : ilyen a dzsungel című könyvét.

új kezdeményezésként fantasztikus elbeszéléskötetek is megjelennek. az ezévi válogatásban a műfaj legjobb szovjet, amerikai és angol képviselői szerepelnek.

folytatódik az autósok között igen népszerű, „ ily gondozd, sorozat. újabb, átdolgozott kiadásban jelenik meg eberhard preusch könyve, az, „ ily gondozd a trabantodat, „ megjelenik szabó lászló: „ ily gondozd a fiatodat, „ és l.v.suvalov zsiguli könyve.

„ nőknek készült, „ címmel kis kötetet adnak ki a nők számára, s ugyancsak ők forgathatják haszonnal a „ nők évkönyve 1973, „ című kiadványt. mindenki számára nagy segítséget nyújthat a kiadó három kis kézikönyve. a „ jótanácsok vásárlóknak, „ című kötet a vásárlás gondjainak gyors megoldásához ad segítséget. a „ mindennapos ügyeink, „ arról ad felvilágosítást, milyen ügyben hová kell fordulni, kérvény- és beadványmintákat is tartalmaz, megkímél sok kérdezősködéstől.

ismét négy alkalommal jelenik meg a népművelési intézettel közös kiadvány, a „ hobby, „ amelyek szerkesztői továbbra is arra törekednek, hogy mindenki találjon magának szabadidejében hasznos, kulturált elfoglaltságot.

a szépirodalmi kiadványok között a könyvhétre megjelenő „ szép szó antológia, „ a népszava irodalmi mellékletében 1971 szeptembere és 1972 szeptembere között napvilágot látott írásokból ad válogatást. a, „ veres péter koszorúja, „ című kötetben kortársak, politikusok, írók emlékeznek a nemrég elhunyt nagy íróra. /mti/

--

11.05/a

- 11 -

ke 1230

bb 17. koszoruzás a tanácsköztársasági emlékműnél

t vt/tm/ny zs hgy

1973. március 21.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 54. évfordulója alkalmából szerdán délelőtt koszoruzási ünnepség volt budapest-
ten a felvonulási téren a tanácsköztársasági emlékműnél.

a himnusz hangjai után elsőként az mszmp központi bizottsága és a budapesti pártbizottság nevében bugár jánosné, a központi bizottság tagja, és nagy richárd, a budapesti pártbizottság titkára helyezett el koszorut: a kormány nevében dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi, valamint dr. korom Mihály igazságügyminiszter koszoruzott.

a szakszervezetek országos tanácsának képviselőjében földvári aladár elnök és duschek lajosné titkár; a kisz központi bizottsága nevében illisz lászló, a központi bizottság titkára és szabó ferenc, a magyar uttorók országos szövetségének főtitkára; a fővárosi tanács részéről kelemen lajos általános elnökhelyettes és farkasinszki lajos, a pártbizottság titkára helyezett el koszorut az emlékmű talapzatán. ugyancsak megkoszoruzták az emlékművet az 1919-es volt vörös katonák képviselői.

a koszoruzási ünnepség az internacionálé hangjaival ért véget.
x x x

az általános és a középiskolákban március 21-én tanítási szünnap volt. az alsófoku oktatási intézményekben kedden tartották az ünnepi megemlékezéseket. a középiskolákban - a kisz-szervezetekkel közösen - szerdán változatos programokat: klub-foglalkozásokat, kirándulásokat rendeztek a diák-fiatalok számára. megemlékeztek a kisz 16. évvel ezelőtti zászlóbontásáról is. a néphadsereg különböző alakulatainál szintén egyidejűleg emlékeztek meg az első magyar proletárhatalom kikiáltásának és a kommunista ifjúsági szövetség zászlóbontásának évfordulójáról.

innen 17 óráig embargós!

délután a belügyminisztérium központ klubjában a magyar partizán szövetség bajtársi találkozót rendezett 1919-es veterán tagjai részvételével, akik az összejövetelen felidéztek a korabeli eseményekhez fűződő emlékeiket, élményeiket./mti/

11.05/ny

-12-

122

bb 18. országos és területi szakmunkás verseny szombathelyen

vid/ká/ny hgy

1973. március 21.

a 90 esztendőszombathelyi szakmunkásképző intézetben szerdán országos és dunántúli szakmunkásverseny kezdődött két szakmában. az országos versenyen a legjobb vasúti jármű szerelők vették fel két napon át, míg a dunántúli területi döntőn a dieselmotor szerelők mérik össze tudásukat./mti/

-. -

bb 19. vetik a kukoricát baja körzetében

vid/ká/ny hgy

1973. március 21.

szeles, hűvös idővel érkezett a tavasz a duna-tisza közére. szerdán 40-50 kilométer sebességű szél kavarta a száraz homokot. az erős légmozgás miatt a sürgető növényvédő munkát abba kellett hagyni a gyümölcsösökben, az enyhe tél után, az elmúlt évhez hasonlóan, korai gyümölcsfavirágzásra számítanak, ezért időszerű a fák első permetezése. az elmúlt napokban 400 nagyteljesítményű permetezőgép dolgozott a kiskunsági kajszisokban.

a tavasz első napján főleg a vetést szorgalmazták a vidék mezőgazdasági üzemében. a kecskeméti magyar-szovjet barátság tsz-ben vetették az ipari borsót, a bajai állami gazdaság körzetében pedig megkezdték a kukorica vetését./mti/

-. -

bb 20. kapitális vadkant lőttek csongrádban

vid/ká/ny hgy

1973. március 21.

csongrádban, a maros árterületén stefán lászló, a szegedi felszabadulás vadásztársaság tagja kapitális vadkant ejtett el. már napokkal előbb megtalálta a nagyvad nyomát, de csak az esti szürkületben, amikor a 170 kiló súlyú duvad előmerészkedett az árterület sűrűjéből, terítette le a magas leshelyről. a zsákmányt a szatymazi feldolgozó üzembe szállították, ahol a húst mélyhűtéssel fagyasztják.

a dél-alföldön ritkán fordul elő ilyen hatalmas vadkan. értékét 21 centiméter hosszú, szép formájú agyara adja meg. előzetes bírálat szerint a trófea ezüstérmesnek minősíthető./mti/

11.20/ny

-13-

122

bb 21. férj vagy feleség lesz a tanácstag - érdekes kettős jelölés a komárom megyei ács községben

vid/ká/ny hgy

1973. március 21.

Komárom megyében az eddig lezajlott csaknem 2.000 jelölőgyűlés alapján már biztosnak látszik, hogy a jelöltek között több a nő, mint az előző választásokon. Zömmel újból jelölték azokat, akik eddig is betöltötték a tanácstagi tisztséget, de sok az új jelölt is. Ács község 3-as számú körzetében férfi „Vetélytársa”, támadt a népfront nő jelöltjének, szücs bélánének. az egyetértés tsz könyvelője már három ciklusban látta el kifogástalanul, közmegelegedésre munkáját, most mégis egy másik jelölt neve is felkerült a listára: a férjéé. az ácsi cukorgyár műszerésze ugyancsak tevékenyen részt vesz a falu társadalmi életében, a különböző társadalmi munkában. amikor a jelölőgyűlésen felszólalt, bőszes „utavalóval”, látta el feleségét. elmondta, mi mindent kellene megoldani a faluban a következő négy évben. a körzet lakossága azzal választol erre, hogy őt is jelölte. mindkettőjük munkáját nagyra becsülik, egyikük hátrányára sem tudtak dönteni. a jelölőgyűlés valamennyi résztvevője mindkettőjük felvételét javasolta a listára./mt1/

--

bb 22. száz egységes integrált áramkörök - tudományos ülészak a mikroelektrosztatikáról

t kg/pf/ny sb hgy

1973. március 21.

a híradástechnikai kutató intézet alapításának 20. évfordulója alkalmából kétnapos tudományos ülészak kezdődött szerdán, a tit természettudományi stúdiójában. az ülésen 30 előadás alapján vitatják meg a szakemberek a legújabb mikroelektrosztatikai tudományos eredményeket.

az intézet kutatói az elmúlt években többféle integrált áramkört dolgoztak ki, amelynek egy részét a videoton gyár számítógépeiben hasznosították. az intézetben készített mikroelektrosztatikai integrált áramköröket építenek be a hazai gyártmányu nagyothalló készülékkel egybeépített szemüvegekbe is, csakugy, mint a tax-i urh adó-vevőbe, amellyel közvetlenül a kocsivezető hívható. a korszerű kórházak ügyelő orvosainak is hasonló kis szerkezet lapul a zsebében, berregéssel jelzi, melyik kórteremben kér segítséget a beteg.

/folyt köv/

-14-

ke 1221

bb 22. / száz egységesfolyt/ny

most az a feladat, hogy a jelenleginél is bonyolultabb áramköröket tervezzenek, amelyeket majd több mint 100 egységből állítanak össze. ezeket nemcsak a számítástechnikában, hanem a színes televíziónál és a rádiókészülékekénél is felhasználhatják. elterjedésével például olcsóbb, megbízhatóbb rádiók kerülhetnek a vásárlókhöz.

a tudományos ülészakkal egyidőben kiállítás nyílt az intézet főtí ut 56. sz. alatti székházában. a műszer-bemutatót péntekig lehet megtekinteni naponta reggel 9 órától délután 4 óráig./mt1/

--

bb 23. megkezdődtek a fejér megyei diáknapiak

vid/ká/ny hgy

1973. március 21.

szerdán székesfehérvárott megkezdődött a 7. fejér megyei diáknapiak eseménysorozata. a március 25-ig tartó program során művészeti bemutatókra, diákballra, sportrendezvényre, szellemi vetélkedőkre kerül sor.

szerdán - a diáknapiak első eseményeként - ünnepélyesen megnyitották a megye diákművészeinek alkotásait bemutató képző-, ipar-, és díszítőművészeti tárlatot, valamint a fotokiállítást. sárbogárdon megkezdődött a vers- és prózamondók versenye, valamint a tánczenekarok bemutatója. bicskén összetett honvédelmi versennyel kezdődött a diáknapiak programja. március 23-án székesfehérvárott diákszínpadok, énekkarok, kamarakórusok, néptáncosok lépnek színpadra./mt1/

--

bb 24. fatolvajt ítéltek el

vid/ká/ny hgy

1973. március 21.

rendszeresen dézsmálta a császári erdőzet területén felhalmozott farakományokat járai Antal 32 éves bakonysárkányi lakos. a büntetett előéletű villanyszerelő vontatón és lovaskocsin szállította haza a lopott fát, amit részben eladott, részben anyósának ajándékozott. nyolc alkalommal lopott el ily módon csaknem 3.000 forint értékű tüzelőanyagot.

a komáromi járásbíróóság félévi szabadságvesztésre ítélte járai antalt, az esztergomi megyei bíróság azonban másfél évre emelte büntetését. a másodfoku bíróság súlyosbító körülményként értékelte a vádlott többszörösen büntetett előéletét, valamint azt, hogy röviddel kiszabadulása után visszaesőként és folytatólagosan követte el újabb bűncselekményét. az ítélet jogerős./mt1/

--

11.58/ny

-15-

ke

bb.25. közlekedési balesetek

mmé/a/hgy

1973. március 21.

az v. kerület váci utca és nyári páll utca kereszteződésében tóth sándor 35 éves gépkocsivezető budapesti lakos tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget, melynek következtében halálra gázolta vándorffi emese 10 éves tanulót. tóth sándort a rendőrség őrizetbe vette.

vérmes zoltánné 40 éves vegyész mérnök budapesti lakos személygépkocsijával az v. kerület petőfi sándor utca és harsány köz torkolatánál nem adta meg az elsőbbséget és ezzel hirtelen fékezésre kényszerített egy szabályosan haladó 4/a jelzésű autóbust. a fékezés következtében az autóbusz utasai közül dr. jesuszky zoltán 78 éves nyugdíjas budapesti lakos elesett és súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. vérmes zoltánné ellen eljárás indult.

véghelyi tibor 36 éves főelőadó budapesti lakos személygépkocsijával a xiv. kerület mogoródi ut és mexikói ut kereszteződésénél nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival. a baleset következtében véghelyi tibor könnyű, utasa véghelyi tiborné 38 éves távbeszélőkezelő budapesti lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők mindkét sérültet kórházba szállították. /mti/

--

bb. 26. cserépkályha-történeti kiállítás pakson

vid/ká/a/hgy

1973. március 21.

„Kályhaszemek és kályhacsempék mátyás király korától 1848-ig,„ címmel kiállítás nyílt szerdán pakson, a szekszárdi balogh ádám múzeum rendezésében. a négy hétig látható kiállításon volna megye régi településeinek feltárásakor előkerült gazdag leleteket mutatják be. /mti/

--

11.55/a

- 16 -

de

bb 27. fafaragó népművész kiállítása nyiregyházán

vid/ká/ny hgy

1973. március 21.

a művészeti hete k keretében kiállítás nyílt nyiregyházán asztalos johán parádi fafaragó népművész legjobb munkáiból. a tárlaton a népművész több mint 60 olyan munkáját - domborművet, szobrot, stb. - mutatják be, amelynek témája szorosan kapcsolódik a palóc nép mindennapi életéhez, tevékenységéhez, hagyományaihoz.

ezzel egyidőben mutatják be nyiregyházán a matyó háziipari szövetség 200 népművészeti munkáját is. /mti/

--

bb 28. a dél-dunántul legszorgalmasabb vasutas ujtói a dunaujvárosiak

vid/ká/ny hgy

1973. március 21.

a dél-dunántulon dolgozó vasutasok közül a dunaujvárosi csomópontokhoz tartozók a legszorgalmasabb ujtók. a máv pécsi igazgatóságának 1970-ben indított és a iv. ötéves terv időszakára terjedő ujtói versenyében a múlt évi eredmények alapján a dunaujvárosiak szereztek meg az első helyet, 286.000 forint értékű megtakarítással. utánuk sorrendben a kaposvári, a nagykanizsai, a pécsi és a dombóvári csomópontok ujtói következnek. együttesen csaknem 2.2 millió forint gazdasági hasznot hoztak a máv-nak, fél millió forint értékkel többet, mint a megelőző évben.

szerdán, a dél-dunántuli vasutasok pécssett rendezett találkozásán dr. szabó tibor, a máv pécsi igazgatóságának vezetője adta át a legjobbakat megillető vándorzászlót, oklevelet, jutalmakat. /mti/

--

bb 29. gazdag program a magyar könyvnyomtatás és könyvkiadás 500. évfordulójának megünneplésére

pf/gy /ny

-cz

1973. március 21.

1973. június 5-én lesz 500. esztendeje, hogy hess andrás budai nyomdájában elkészült az első magyarországon nyomtatott könyv, a chronica hungarorum. az évfordulóról országos program keretében emlékezünk meg. az eseménysorozat célja, hogy a jubileumi akciók, rendezvények ráirányítsák a figyelmet könyvkultúránk értékes hagyományaira, s egyúttal ösztönzést adjanak könyvkultúránk szocialista szellemű gazdagításához - mondotta el szerdai sajtótájékoztatóján a művelődésügyi minisztériumban dr. marczai lászló, a kiadói főigazgatóság vezetője, aki a jubileumi program fontos eseményeiről beszélt.

/folyt köv/

-17-

12.25/ny

14.30

bb 29. / gazdag program...1.folyt/ny

a jubileum kapcsán nagy figyelmet szentelnek annak, hogy a könyvnyomtatás gyökeresen megváltoztatta a kultúra szerkezetét és hatósugarát magyarországon is, s a könyv eszköze, hatékony tényezője volt a politikai-társadalmi-kulturális haladásnak, s magában hordozza kulturális forradalmunk vívmányait napjainkban is.

az évforduló változatos programjában kap helyet az ideai ünnepi könyvhét is, amelyet ezúttal június 2-8 között rendeznek meg. fővárosi megnyitása június 2-án 12 órakor a Liszt ferenc-téren, vidéki nyitánya egy nappal később debrecenben lesz. a hazafias népfront országos tanácsa, és más országos szervek közreműködésével május 2-25-én rendezik meg az „olvasó népért”, mozgalom első országos konferenciáját. „ötszáz év - ötszáz könyvtár”, címmel ebben az esztendőben országos társadalmi mozgalmat indítanak az általános iskolai könyvtárak fejlesztésére. a nemzeti múzeumban októberben az országos széchenyi könyvtár nagyszabású könyv- és nyomdatörténeti kiállítást rendez. a magyar tudományos akadémia ez év őszén tudományos ülészekon és konferencián vitatja meg hazánk könyvtörténetének, tudomány- és művelődéstörténetének összefüggéseit. érdekesnek ígérkezik a magyar tudományos akadémia nyelv-és irodalomtudományok osztályának rendezésében ez év május 3-5-én kőszegen és sárváron sorra kerülő tudományos konferenciája, amelyen külföldi szakemberek részvételével tanácskoznak „a nyomdászat kezdetei és a magyar irodalom”, témájában. az irodalomtörténeti társaság ugyancsak ősszel, vándorgyűlés keretében emlékezik meg az évfordulóról: az esemény a középiskolai oktató-nevelő munkát és a közművelődés céljait szolgálja.

ezenkívül számos reprezentatív írásos kiadvány, könyv jelenik meg a jubileum kapcsán. jelenleg a magyar helikon társaság a chronica hungarorum faksimile kiadását és magyar nyelvű fordítását készíti elő. a szépirodalmi könyvkiadó „magyar remek-írók”, címmel 80 -kötetes sorozatot indít: az első kötetek - csokonai vitéz Mihály összes művei, és jókai mór három regénye - a könyvhéten kerülnek forgalomba. „a könyv öt évszázada magyarországon”, címmel könyvtörténeti összefoglalót jelentet meg az akadémiai kiadó, s ugyancsak ők bocsátják közre szánthó tiber „ötszázéves a magyar könyv”, című művét. ebben az esztendőben lát napvilágot a szépirodalmi könyvkiadó gondozásában a „gondolatok a könyvtárban”, című könyv, amely egy csokorra való ad a magyar könyvnyomtatók, kiadók, írók, könyvtárszervezők és politikusok írásaiból. érdekes kiadványt jelentet meg a kossuth könyvkiadó, a „magyar sajtó képeskönyve”, címmel. holl béla-nak „a 200 éves váci nyomda”, című könyve pedig a magyar helikon gondozásában lát majd napvilágot.

/folyt köv/
12.35/ny

-18-

14.50

He

ább 29. / gazdag program...2.folyt/ny

gazdag, változatos programokat állítottak össze szerte az országban az évforduló megünneplésére: a megyei operatív bizottságok terveiben könyvkiállítások, új könyvtárak és könyvesboltok megnyitása, előadássorozatok, konferenciák, tanulmány pályázatok szerepelnek. a kulturális kapcsolatok intézete például tervet készít az intézeteiben sorra kerülő megemlékezésekről, vándorkiállításokról. a magyarok világ szövetsége a külföldön élő magyarok körében törekszik élnkíteni a figyelmet könyvkulturánk értékes hagyományai és mai eredményei iránt. a magyar unesco bizottság tanulmányokkal, cikkekkkel látja el az unesco kiadványait. a mai magyar könyvkiadást reprezentáló ezévi kiállításokon - párizsban, berlinben, genfben és zürichben - hangsúlyt kap az évfordulóról történő megemlékezés is./mti/

..-

bb 30. vietnami ifjúsági küldöttség európai köruton

món/ny -cz

1973. március 21.

kedden vietnami ifjúsági küldöttség érkezett budapestre, amelyet dinh van nam, a ho si minh dolgozó ifjúság szövetsége központi bizottságának tagja vezet. a késődélutáni órákban a négytagú küldöttség részletesen tájékoztatta a divsz irodáját a vietnami helyzetről, a párizsi megállapodás aláírása után. a vietnami ifjúsági küldöttség 20 európai országba látogat el, hogy a kontinens ifjúságát tájékoztassa arról a tevékenységről, amelyet a vietnami nép és ifjúság folytat a párizsi megállapodás cikkelyeinek maradéktalan teljesítéséért a háborus sebek begyógyításáért és a béke biztosításáért délkelet-ázsiaiában. a küldöttség európai körutját a divsz és európai tagszervezeti szervezik, annak a világméretű ifjúsági kampánynak a keretében, amelyet a világszövetség még 1968 februárjában indított a vietnami nép végső győzelméért, s amelynek egyik konkrét célja 500 ezer dollár összegyűjtése a vietnamban felépítendő nguyen van troi gyermekkórház javára. a vietnami ifjúsági küldöttség szerdán délelőtt a divsz irodájának indokina munkabizottságával, délután pedig sajtóosztályával találkozott. a vietnami fiatalok képviselői csütörtökön a kisz központi bizottságának vendégei lesznek, majd pénteken tovább utaznak olaszországba európai körutjuk következő állomására. a küldöttség előreláthatólag május 3-án érkezik vissza budapestre és ez alkalommal a divsz sajtókonferenciáján részletes beszámolót ad majd a körutazás eredményeiről./mti/

..-

12.45/ny

-19-

He 14.30

bb.31. szennay andrás az új pannonhalmi főapát

a/-cz

1973. március 21.

a magyar népköztársaság elnöki tanács hozzájárult dr. szennay andrásnak, a magyar bencésrend főapáttá választásához és e minőségben történő működéséhez. szennay andrást március 21-én a pannonhalmi bazilikában egyházi szertartás keretében beiktatták tisztségbe. az egyházi ünnepségen résztvett rembert weakland, a bencésrend apátprimása, megjelent miklós imre államtitkár az állami egyházügyi hivatal elnöke. /mt1/

--

felhasználható : 15.00 óra után!

bb.33. befejeződött a kisz országos tanácskozása vácott

vid/gö/ká/a/-cz

1973. március 21.

a forradalmi ifjúsági napok ünnepségsorozatának részeként, a kisz központi bizottsága kétnapos országos tanácskozást rendezett vácott, amelyen az ifjúsági szövetség honvédelmi nevelőmunkájának és az ifjú gárda fejlesztésének időszerű kérdéseit vitatták meg. a tanácskozás második napján, szerdán, a felszólaló megyei kisz titkárok, ifjú gárda parancsnokok beszámoltak a honvédelmi nevelő munkában eddig elért eredményekről, a további terveikről. legfontosabb feladatuknak tekintik, hogy megértessék a fiatalokkal a honvédelem szükségességét, a szocialista haza védelmében rájuk háruló kötelezettségek fontosságát. a tanácskozás befejeztével a résztvevők megkoszorúzták a tanácsköztársaság váci mártírjainak emlékművét. /mt1/

--

bb.32. új népfront kezdeményezés - előadásos jogpropaganda vas megyében

vid/ká/a/-cz

a hazafias népfront vas megyei bizottságának alkotmányjogi munkabizottsága új kezdeményezésként megszervezte vas megye községeiben a jogpropaganda előadásokat, amelyekbe bevonták a magyar jogászszövetség megyei szervezetének és a tit jogi szakosztályának tagjait is. a munka eredményeit, s a további feladatokat szerdán értékelték szombathelyen. többek között megállapították, hogy a kezdeményezést mindenütt nagy tétlenséggel fogadták, mivel a községekben általában hiányos a lakosság jogi ismerete. a megyében eddig 130 községben tartottak jogpropaganda előadást, s válaszoltak az érdeklődők kérdéseire.

/folyt.köv./
12.35/a

- 20 -

14.40

bb.32./ új népfront....folyt./-a

az ülésen elhatározták: az előadásos jogpropaganda munkát folytatják, s kiegészítik azzal, hogy az előadások után jogi tanácsadást tartanak. /mt1/

--

bb.34. megkezdődött az öntözés a körösök völgyében

vid/ká/a/-cz

1973. március 21.

a tavasz első napján az egyik legaktuálisabb problémáról, az öntözésről rendeztek ankétot békéscsabán, a megyei tanács székházában, csaknem száz vízügyi és mezőgazdasági szakember részvételével. az előadások foglalkoztak azzal, hogy ismét csapadékszegény telet zárt a körösök és a berettyó térsége: a természet több mint 140 milliméter csapadékkal maradt adós. a tanácskozáson bejelentették, hogy a szokásosnál hetekkel korábban megkezdődött az öntözés a körösök völgyében. elsőnek a sarkadi körzetben juttattak a mesterséges csapadékot a rétekre, legelőkre, a hét végén pedig több gazdaságban hozzálátanak a buze öntözéséhez is.

a körösvidéki vízügyi igazgatóság üzembe helyezte a vízkivételi és vízátteresztőműveket, szivattyukat, minden területen felkészültek a vízszolgáltatásra. /mt1/

--

bb.35. időjárásjelentés

a/-cz

1973. március 21.

a meteorológiai intézet jelenté március 21-én szerdán 13 órakor:

a nappali felmelegedés kissé erősödik

a skandináv-államokban, a lengyel-német síkságon és a szovjetunió európai területén felhős, sokfelé csapadékos időjárás uralkodik. a finnországban és az ural előtti térségben napközben sem emelkedik a hőmérséklet fagypont fölé és éjszaka nem ritka a mínusz 20 fok alatti fagy. délnyugat-európa fölött magasnyomású légköri képződmény helyezkedik el. az ebben uralkodó lassu lezálló mozgások hatására általában kevés a felhő, a reggeli ködök feloszlása után száraz az idő. a kárpát-medence továbbra is két különböző időjárású terület határán helyezkedik el, így hazánk időjárásában jelentős változás az elkövetkező 36 órában sem várható.

/folyt.köv./
13.00/a

- 21 -

14.40

??35./ időjárásjelentés....folyt./-a

házánkban kedden általában 5-9 órán keresztül sütött a nap. csak néhány helyen hullott jelentéktelen mennyiségű eső. a hőmérséklet csúcserőteke 8-13 fok között alakult. ma hajnalban szeszélyes területi eloszlásban plusz 5 és mínusz 5 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult. délelőtt tulnyomóan felhős volt az ég. egy-két helyről kisebb esőt jelentettek. a nyugati-északnyugati szél többfelé megerősödött, 11 órakor 6-9 fok közötti hőmérsékleteket mutattak a hőmérők.

kedden budapesten a hőmérséklet napi középértéke 5.7 fok volt, a százéves átlagnál 0.7 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig!

ma tulnyomóan felhős idő, szórványosan kisebb esővel. csütörtökön változó mennyiségű felhőzet, valószínűleg már eső nélkül.

mérsékelt, időnként élénk, helyenként átmenetileg erős északnyugati szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 2, mínusz 3 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön : 9-13 fok között.

a duna vízállása budapestnél 150 centiméter. /mti/

--

bb.37. könnyűipari fiatalok kitüntetése

a/-cz

1973. március 21.

szerdán a könnyűipari minisztériumban pesti ernő miniszter-helyettes 50 eredményesen dolgozó fiatalnak nyújtotta át a könnyűipar kiváló dolgozója kitüntetést. az ünnepségen jelen volt főcse lajos, a kisz kb titkára és nádor györgy, az országos ifjúsági és oktatási tanács titkára. /mti/

--

- 22 -

13.05/a

bb.36. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzékemárcius 21-én 13 óráig

1973. március 21. nemzetköz
i hírek

se/a/-cz

2. tanulnak a balatoni idegenvezetők
3. fásítás
4. norvég tv-est
5. mirelit szilvásgombóc
6. választékcseré a szocialista országok belkereskedelmével
7. az influenzajárvány gyógyszerforgalma
8. saslik
9. gyermekorvosi rendelőkben lepott
10. biztonságos ellátást ígér az ogv
11. új növényvédőszer
12. természetátalakítás csongrádban
13. autószerelviz jászberényben
14. bács megye zöldségtermő területe
15. rendelőintézet csongrádon
16. a táncsics kiadó tervei
17. koszoruzás
18. szakmunkásverseny szombathelyen
19. vetik a kukoricát baja körzetében
20. kapitális vadkant löttek
21. kettős jelölés komárom megyében
22. tudományos ülés a mikroelektrosztatikáról
23. fejr megyei diáknapok
24. fatolvaj
25. balesetek
26. cserépkályha-történeti kiállítás pakson
27. népművész kiállítás
28. vasutas újítók
29. könyvév
30. vietnami ifjúsági küldöttség
31. pannonhalmi főapát
32. jogpropaganda
33. kisz-tanáskozás
34. öntöznek a körösök völgyében
35. időjárásjelentés
36. hírsjegyzék

--

13.10/a

- 23 -

13.10/a
13.10/a

bb 38. munkásmozgalmi dokumentumkötet jelent meg pecsett

vid/ká/ny -cz

1973. március 21.

a magyar tanácsköztársaság megszületésének 54. évfordulója tiszteletére munkásmozgalmi dokumentumkötet jelent meg pecsett. a könyvet szerdán ünnepélyesen adta át a munkacsoport nevében dr. szita lászló levéltár-igazgató a baranya megyei és a pécs városi pártbizottság titkárainak. egyedülálló vállalkozás fejlődött be ezzel a munkával, amelynek során a kutatók feldolgozták és kiadták a baranyai-pécsi munkásmozgalom xix. és xx. századi válogatott dokumentumait. az első kötet az 1869 és 1918, a második kötet az 1918 és 1929, a most megjelent harmadik kötet pedig az 1929 és 1945 közötti időszak legfontosabb írásos emlékeit tartalmazza. e sorozathoz csatlakozva készítettek el a dunántúli tudományos intézet, a baranya megyei levéltár és az egyetemi könyvtár kutatói a helyi munkásmozgalom bibliográfiáját, amelynek záróköteté ugyancsak most látott napvilágot. együtt van tehát a baranyai és a pécsi munkásmozgalom 1869-1945 közötti, eseményekben rendkívül gazdag időszakának forrás- és dokumentumgyűjteménye, s ennek alapján megírják a mozgalom helyi történetét. öt tagú munkacsoport dolgozik ezen a művön, amely a nagy baranyai monográfiásorozat részeként 1975-ben - felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére - jelenik majd meg./mti/

--

bb 39. budapestre érkezett,

pf/ny -cz

1973. március 21.

renata scotto világhírű olasz szopránénekesnő, aki március 23-án, pénteken a bohémélet mimi-jét és 27-én kedden, a traviata főszerepét éneklte az eökl színházban./mti/

--

bb 40. felhasználható 19 óra után!

a sepsiszentgyörgyi színház vendégjátéka inotán

vid/ká/ny -cz

1973. március 21.

az inotai művelődési házban vendégszerepelt szerdán a sepsiszentgyörgyi állami magyar színház. a társulat, amely az állami deryné színház vendégeként tartózkodik hazánkban, bemutatta társulatának: „csalóka szivárvány”, című darabját./mti/

--

13.28/ny

-24-

bb 41. huszenöt éves a duna bizottság

i k/ny/ny ab -cz

1973. március 21.

a dunamenti államok nemzetközi kormányközi szervezete, a duna bizottság az idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. a jubileum alkalmából szerdán dr. fekete györgy, a bizottság titkárságának igazgatója sajtótájékoztatót tartott a bizottság ben-csur utcai székházában; ismertette a nemzetközi szervezet megalakulásának körülményeit, tevékenységét és jubileumi eseménysorozatot.

a duna bizottságot az 1948. augusztusában belgrádban aláírt nemzetközi egyezmény alapján hozták létre az egyezményben rögzített elvek gyakorlati alkalmazása, a dunai hajózás rendjében szabályozása céljából. e fontos nemzetközi testület a dunai országok szuverén jogait és érdekeit szem előtt tartva segíti a nemzetközi nagy víziút hajózási feltételeinek megteremtését. az egyezményt hét dunamenti állam - bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, románia, magyarország, a szovjetunió és ukrajna írta alá. ausztria 1960-ban csatlakozott az egyezményhez, ukrajnát pedig ma már a szovjetunió képviseli a szervezetben. a hét tagországot magába foglaló duna bizottság 1953-ig galacban működött, azóta székhelye budapest. a tagországokat általában a magyar fővárosban tartózkodó nagykövetek képviselik a bizottságban, amelyek tisztségviselőit - elnököt, helyettesét és titkárát - három évenként választják, személyzetét pedig hat évenként cserélik. legutóbb tavaly volt a ,,váltás,, a duna bizottság apparátusában. a bizottság jogi személy, a diplomáciai képviselőkkel azonos kiváltságokat és mentességet élvez.

a belgrádi egyezmény nemzetközi jogszabályokat alkotott, s olyan rendezett vezetett be, amely nem tesz kivételt egyetlen ország hajója számára sem; a dunán mintegy 25 különböző állam lo-bogója alatt hajóznak. a duna bizottság munkájához tartozik egyebek között az, hogy felügyel a belgrádi egyezmény határozatainak végrehajtására, összehívja a hajózás érdekeit szolgáló munkálato-k terveit, tanácsot ad, javaslatokat állít össze a dunamenti országok számára, kidolgozza a hajózási utak egységes rendszerét a duna egész hajózható szakaszára, egységesíti a folyami, a vám-és az egészségügyi felügyelet szabályait, összehangolja a dunai hidrometeorológiai szolgálatot, különböző szakkönyveket ad ki. a bizottság anyagai, ajánlásai alapján az évi gyűléseken határozatokat hoznak, amelyek végrehajtásáról a dunai országok saját törvényhozásuk útján gondoskodnak. a bizottság legfontosabb feladata lényegében a dunai hajózás minden feltételének biztosítása, a meder, a hajózási utak, a jelzések fenntartása, s mindaz a tevékenység, amely elengedhetetlen a korszerű hajózás követelményeinek teljesítéséhez.

/folyt köv/
14.00/ny

-25-

14

bb 41. / huszonöt éves....folyt/ny

a duna bizottság munkája tehát nagyban elősegíti azt, hogy a duna 0 kilométerétől sulinától a viziút „végállomásig”, regensburgig terjedő 2.379 kilométeres szakaszon szabad, biztonságos és zavartalan legyen a hajózás.

a duna bizottság negyedszázados tevékenysége egyben kitűnő példája a békés egymásmellett élésnek, a dunai hajózás fejlesztésében végzett közös munkának, s a dunamenti országok egymásközötti, valamint más országokkal való gazdasági és kulturális kapcsolatok fejlesztésének.

a dunai hajózásra vonatkozó konvenció aláírásának és a duna bizottság alapításának 25.évfordulója alkalmából pénteken a magyar tudományos akadémia dísztermében jubileumi ülészakot tartanak, amelyen ezúttal szakminiszterek vezetik a tagországok kormánydelegációit. szombaton a közlekedési muzeumban dr. csanádi györgy, közlekedés- és postaügyi miniszter nyitja meg a jubileumi kiállítást, amely bemutatja a dunai hajózás multját, fejlődését, jelenét és szemlélteti a duna bizottság tevékenységét./mti/

--

bb 42. fiatalok kitüntetése a belkereskedelmi minisztériumban
t/pá/ny sb -cz 1973. március 21.

a kisz megalakulásának évfordulója alkalmából szerdán a belkereskedelmi minisztériumban rendezett ünnepségen dr. juhászoltán miniszterhelyettes 46 fiatalnak adta át a „belkereskedelem kiváló dolgozója”, kitüntetést./mti/

--

bb 43. nagy istván,
t/ny -cz

1973. március 21.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizánszövetség tagja, budakeszi lakos, életének 64. évében elhunyt. temetése március 24-én 15 órakor a budakeszi községi temetőben lesz.

mszmp budai járási bizottsága
magyar partizánszövetség./mti/

--
-26-

14.08/ny

14.50

27

parlament

bkk 2. /megkezdődött 3. folyt./p

tf/gk/p

fock jenő beszédének -amelyet március 20-án, kedden bkk.1.-es számú kiadásunkon közöltünk -az embargóját feloldjuk, s egyben a következő javításokat adjuk a beszédhez:

a 2. folytatás utolsó bekezdésének 1-2. sorában a szöveg helyesen: erősödtek a népünk munkájára

a 12. folytatás 1.bek. első mondata helyesen így hangzik: a népgazdaság termelési szerkezetének átalakításában jelentős szerepet töltenek be a központi fejlesztési programok, amelyek több gazdasági ágazat, igen sok üzem egybehangolt tevékenységét követelik meg. e programok.....

a 12. folytatás utolsó bekezdése helyesen így hangzik: energiahelyzetünk nem könnyű, még az épülő és a továbbiakban tervezett jelentős kapacitású atomerőművek építése után is nagyon megfontolt, takarékos gazdálkodást követel.

a 14. folytatás utolsó bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen....a szőlő - és gyümölcstermelés elméleti és gyakorlati számítottól.

a 16. folytatás 1.bekezdésének 3-4. sorában a szöveg helyesen:....csökkenjenek és hosszú távon....

a 19. folytatás 2.bekezdésének első mondata helyesen: rövidesen sor kerül prágában a kgst 27. ülészakára.

a 20. folytatás utolsó bekezdésének 2. sorában kezdődő mondat helyesen: a reálbér 4.3 százalékkal, a reáljövedelem pedig 8 százalékkal.

a 22. folytatás 1.és 2.bekezdését v i s s z a - v o n j u k . helyette kérjük felhasználni a következő szöveget:

a rendelkezésre álló pénzügyi keretek elosztásánál előnyben részesültek a nőket nagyobb arányban foglalkoztató iparágak és vállalatok, a nehéz és kedvezőtlen körülmények között dolgozók, valamint azok a területek, amelyeken nagyobb arányban dolgoznak több műszakos vagy folytonos munkarendben.

/folyt köv ./
14.10/p

-11-

14.45

parlament

bkk 2. /megkezdődött ... 4. folyt./p

a jelenlegi béremelés, mint ismeretes, csak az állami ipar és az építőipar fizikai munkásaira és művezetőire terjedt ki. ez természetesen vitát és nemtetszést váltott ki az állami ipar és más munkakörökben foglalkoztatottak között és a népgazdaság más szektoraiban alkalmazott dolgozóknál. úgy gondolom, nem kell hosszan bizonygatnom, hogy a párt és a kormány vezetői ugyanúgy megbecsülik a műszaki, az adminisztratív munkakörben, valamint a gazdaság más területein tevékenykedők munkáját, mint azokat, akik jelenleg béremelésben részesültek. most azonban ezt kellett tennünk, mert itt maradtak el a bérek másokhoz viszonyítva, és ez már alapvető politikai kérdésként jelentkezett.

a bérezési rendszer rugalmasabbá tétele érdekében több intézkedést léptettünk életbe. a szénbányászatban és a villamosenergiaiparban a sajátosságokat jobban figyelembe véve, megszüntettük, hogy a bérek közvetlenül a nyereség alakulásától függjenek. az élelmiszeripar négy ágában, a vasútnál, a helyi közlekedésben, valamint az állami gazdaságoknál és erdőgazdaságokban már két óta folytatott bértömeggazdálkodási módszert kiterjesztjük 16 ipari, építőipari vállalatra, illetve szövetkezetre, hogy még sokrétűbb tapasztalatokat szerezzünk. elősegítjük, hogy azok a vállalatok, amelyek az üzem- és munkaszervezés segítségével létszámtartalékaikat feltárják és átcsoportosítják, anyagilag is érezzék annak előnyeit.

az illetékes állami szervek.....

a 22. folytatás utolsó előtti bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen:hogy az eddiginél jobban irányítsa... a szöveg tehát helyesen a következő:közötti különbség mérséklődjék.

az elmúlt két évben

a 24. folytatás 1. bek. után, önálló bekezdésként kérjük beírni a következő szöveget:

említésre méltó, hogy hosszabb ideje zavar mutatkozik a lakosság ellátásában a tökehus mennyiségében, helyesebben fajtánkénti megoszlásában. szeretném azonban kihangsúlyozni, hogy az 1973. évi husmennyiség az üzletekben nem kevesebb, hanem több, mint a múlt évi megfelelő ellátást biztosító mennyiség volt. megoszlásában azonban a sajátos magyar fogyasztási igényeknek - a már említett okok következtében - kevésbé felel meg. az elmúlt évi 80 százalékos sertéshus-arányt nem tudtuk tartani. kérem a lakosság megértését, legalább néhány hónapra! egyébként a marhahús is hus, a baromfi is az, jó halat is többet tudunk adni, mint amennyit jelenleg fogyasztanak. a husfogyasztás évről évre emelkedik. 1972-ben 61 kilogramm volt, a folyó évre 63 kilogrammot vetünk terdvbe, az öt éves terv utolsó évében pedig 65 kilogrammal számolunk.

/folyt. köv. /
14.20/p

-12-

parlament

bkk.2. megkezdődött.....5.folyt /p

a 24. folytatás utolsó előtti bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ...minőségével arányos t ö b b l e t j ö v e - d e l e m h e z . ugyanakkor ...

ugyanezen folyt. utolsó bek. alulról számított 4. sorában a mondat helyesen így kezdődik:

így például b e v e z e t j ü k a megrendelőket...

a 25. folytatás utolsó bekezdésének 8. sorában a szöveg helyesen: ...csak k é s l e l t e t e t t e n és erősen...

a 29. folytatás 2. bekezdésének utolsó mondata helyesen így hangzik: növelni kell differenciáltan a gyermekgondozási segítyt, lehetőleg minél előbb, de a jövő esztendőben feltétlenül.

a 30. folytatás 1. bekezdésének 10. sorától a szöveg helyesen: ...szükség van. a tudomány és az orvosi gyakorlat egyaránt megállapította: a terhesség többszöri erőszakos megszakítása nemcsak a nő egészségét veszélyezteti, hanem rendkívül károsan befolyásolja a később születő gyermekek fejlődését is. kötelességünk, hogy az anyák és a nők egészségét sokkal jobban védjük. mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy az új nemzedék erős és egészséges legyen.

tisztelt országgyűlés! - megszólítással folytatódik a szöveg.

a 31. folytatás 1. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen: ...az államigazgatás tökéletesítése és szocialista jellegének erősítése.

a 32. folytatás 2. bekezdésének 7. sorában a szöveg helyesen:a rend és az állami fegyelem....

a 33. folytatás utolsó bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen: ...ha igazságos célok, a szocializmus, a hazafiság eszméje vezérlik.

/folyt. köv. /
14.40/p.

-13-

14. 05

parlament

bkk.2. megkezdődött6.folyt /p

a 39.folytatás 4.sorában a szöveg helyesen:alap-szerződésbe. bízunk benne, hogy....

fock Jenő nagy tapssal fogadott beszédét szünet követte, majd Varga Gáborné vette át a tanácskozás elnöki tisztét és dr.

Bodnár Ferenc felszólalásával megkezdődött a miniszterelnöki expozé vitája.

dr. Bodnár Ferenc /Borsod m,23.vk./

a Borsod megyei pártbizottság első titkára egyebek között a beruházási helyzettel foglalkozott. hangsúlyozta, hogy ma már elegendő tapasztalat áll rendelkezésre ahhoz, hogy a tervezési és a beruházási rendszer fejlesztésével megszüntessék a feszültségeket. a beruházási tevékenység hatékonyabbá tétele érdekében fontos, hogy a jövőben csak megfelelő előkészítés, kellő műszaki megalapozottság után kezdjenek hozzá a beruházások megvalósításához. a Borsod megyei tapasztalatok e téren meglehetősen kedvezőtlenek, például a Lenin kohászati művek, a sörgyár vagy a huskominát beruházásainál. kedvezőtlen a kép a beruházások tető alá hozatalának idejét, határidejét tekintve is, s e számottevő többletköltségeket okoz.

a beruházási egyensúly megteremtése mellett arra is ügyelni kell, hogy megszűnjék a tervbe vett építkezések, fejlesztések szétaprózottsága. minden eszközzel azon kell munkálkodni, hogy egy időben a mainál kevesebb beruházás megvalósításán dolgozzanak, s az építőipari és szerelőipari kapacitások növelésével, észszerű átcsoportosításával, a beruházási folyamatok szervezési színvonalának emelésével, a kivitelezés jobb koordinálásával a beruházások „átfutási,, ideje valóban rövidíthető legyen.

közismert gond, hogy a vállalatok önfinanszírozó képessége - különösen az eszközigényes, alapanyagtermelő ágazatokban - nem megfelelő; különösen nem a Borsodban. az alapanyag-termelő ágazatok jelentős részében továbbfejlesztésre szorul a ma érvényes önfinanszírozási rendszer. az összképhez az is hozzátartozik, hogy a kormánynak az utóbbi időben a beruházások érdekében hozott intézkedései Borsod megyében is enyhítették a feszültséget. a javulás elsősorban az ugynevezett nagyberuházásoknál tapasztalható.

/folyt köv ./
14.35/p

-14-

bb.44. a május elseje előtti munkaidő-beosztás

i/sl/pf/a/-cz

1973. március 21.

a közelgő április 4-ével és május elsejével kapcsolatos munkaidő-beosztásról a következő tájékoztatást adták az mti munkatársának a munkaügyi minisztériumban.

- mivel április 4-e az idén szerdára esik, tehát a megelőző vasárnaptól két munkanap választja el, a munkaidő-beosztás nem változik. április 2-án, hétfőn és 3-án, kedden a szokásos munkarend szerint kell dolgozni.

május elsejét - mivel keddre esik - csak egy munkanap választja el a megelőző vasárnaptól, ezért a heti pihenőnapot - az általános érvényű rendelkezések értelmében - a közbelső munkanapon, vagyis hétfőn kell kiadni. a munkaidő-beosztás tehát a következőképpen alakul:

április 28-án, szombaton hétfő, 29-én vasárnap szombati munkaidő-beosztás szerint kell dolgozni. április 30-a, hétfő, heti pihenőnap, május elseje, kedd munkaszüneti nap.

azoknál a vállalatoknál, ahol április 28-a szabad szombat lenne, ezt 29-én kell kiadni. ezeknél a vállalatoknál a munkaidőbeosztás tehát a következő: április 28-a, szombat, rendes munkanap, 29-e vasárnap, szabadnap, 30-a hétfő, heti pihenőnap, május elseje kedd, munkaszüneti nap.

az említett rendelkezések nem alkalmazhatók a megszákitás nélkül üzemelő és a munkaszüneti napokon egyébként is működő vállalatokra.

a kereskedelmi, a közlekedési és a lakosság ellátását szolgáló más vállalatok működési rendjét, az illetékes miniszter, illetve tanács határozza meg. /mti/

--

14.15/a
to

- 27 -

Handwritten signature and initials

bb.45. elutazott a vdk építésügyi állami bizottságának elnökhelyettese

k sb/pf/ok -cz

1973. március 21.

szerdán elutazott hazánkból bui van cao miniszterhelyettes, a vdk építésügyi állami bizottságának elnökhelyettese, aki Magyarországon egyes speciális építési- és építőgépesítési kérdéseket tanulmányozott s az érintett témákban együttműködési lehetőségekről folytatott tárgyalásokat a magyar építésügy vezetőivel.

a vietnami vendéget fogadta bondor józsef építésügyi- és városfejlesztési miniszter- kéthetes magyarországi tartózkodása alatt látogatást tett építkezéseken, építő- és építőanyagipari vállalatoknál, tudományos- és tervező intézeteknél. a kíséretének tagjai vietnami építésügyi szakemberek pénteken moszkvába utaznak./mti/

...-

bb.46. fiatalok kitüntetése

k sb/pf/ok -cz

1973. március 21.

a kisz megalakulásának évfordulója alkalmából szerdán az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban padányi mihály miniszterhelyettes ötven fiatalnak nyújtotta át az építőipar kiváló dolgozója kitüntetést. a kitüntetettek, mind a gazdasági, mind a társadalmi munkában kiemelkedő teljesítményt értek el az elmúlt időszakban./mti/

...-

bb.47. magyar-csehszlovák élelmiszer-gazdasági tárgyalások

k sb/pf/ok -cz

1973. március 21.

szerdán jan hucsko csehszlovák szövetségi mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszterhelyettes vezetésével csehszlovák küldöttség érkezett hazánkba. a delegációt dr.soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese fogadta. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumban még szerdán délután megkezdődött a magyar-csehszlovák mezőgazdasági és élelmiszeripari állandó munkabizottság 4. ülése, amelyen a magyar küldöttséget váncsa jeno miniszterhelyettes vezeti./mti/

...-

15.55/ok

- 28 -

NA 16²⁰

bb. 49. aláírták a magyar-bolgár felsőoktatási együttműködés 1973-74. évi tervét

t nn/pá/il cz

1973. március 21.

szerdán a művelődésügyi minisztériumban dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes és ljubomir zseljazkov a bolgár tudományos műszaki fejlesztési és felsőoktatásbizottság első elnökhelyettese aláírta a magyar-bolgár felsőoktatási együttműködés 1973-74. évre szóló munkatervét. dr. polinszky károly beszédében kifejtette, hogy oktatásügyi, főleg felsőoktatási kapcsolataink jelentős eredményekre tekinthetnek vissza. a most aláírt okmány a multtól eltérően nagyobb pontossággal határozza meg ezen a területen a közös feladatokat. ljubomir zseljazkov válaszában kifejlesztette, hogy a két éves munkatervvel új, jelentős állomáshoz érkezett a két baráti szocialista ország közötti felsőoktatási kapcsolat.

az aláíráson jelen volt dr. kornidesz mihály, az mszmp központi bizottsága tudományos, közoktatási és kulturális osztályának osztályvezető-helyettese, oláh józsef, a külügyminisztérium főosztályvezetője, hazai művelődési életünk számos képviselője. ott voltak a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselői.

a most aláírt magyar-bolgár felsőoktatási együttműködés kedvező feltételeket teremt kapcsolataink gazdagításához, bővítéséhez. a többi között a dokumentum értelmében bolgár vendégek érkeznek a debreceni nyári egyetemre, a budapesti marx károly közgazdaságtudomány egyetem és a veszprémi vegyipari egyetem fennállásának 25. évfordulójára. országaink felsőoktatási intézményei évenként micserélik a különböző továbbképző tanfolyamok programját, felhívják a figyelmet a fontosabb, kölcsönös érdeklődésre számot tartó rendezvényekre. tervbe vették ezenkívül a marxizmus-leninizmus tanszékek együttműködésének megjavítása céljából közös kiadványok megjelentetését is a hallgatók ideológiai oktatásának megszilárdítására.

a munkaterv szellemében közvetlen együttműködési megállapodást köt az idén a budapesti felsőoktatási pedagógiai kutató központ és a tudományos műszaki fejlesztés kérdéseivel foglalkozó szó fia tudományos központ. írásbeli anyagok ceréjére is sor kerül az intézmények szervezeti és egyműködési a hallgatók tanulmányi, vizsga, fegyelmi, valamint szocialis támogatásának rendszerére vonatkozólag. kölcsönösen tájékoztatják egymást országaink szakemberei a felvételik és a végzett hallgatók elhelyezésének kérdésről.

/folyt.köv./

- 29 -

NA 16²⁵

bb. 49./ aláírták folyt./ 11

a jövőben termelési gyakorlati cseréket is szerveznek. így a budapesti ötvös loránd tudományegyetem és a szófiai kliment chridszki egyetem és a plovdivi p. hilendarszki egyetem a pécsi pollack mihály műszaki főiskola és a szófiai elektrotechnikai főiskola, a budapesti marx károly közgazdaságtudományi egyetem a várnai d. bla-goev népgazdasági főiskola, a szvistovi d. a. cenov pénzügyi, gazdasági főiskola, a budapesti színház és filmművészeti főiskola és a szófiai k. szarafov színházművészeti főiskola között született hasonló megállapodás.

a következő hónapokban magyar szakemberek tanulmányozzák bulgáriában többek között a bolgár mezőgazdaság szocialista átszervezésének tapasztalatait, bulgária nemzetközi vizsgálati szerződéseit, a járműgyártás különböző problémáit. stb.
/folyt.köv./

bb 48. szocialista szerződés a budapesti műszaki egyetem és a varsói műszaki egyetem között

t nn/pá um cz

1973. március 21.

szerdán a budapesti műszaki egyetem tanácstermében dr. mieczyslaw lubinski professzor, a varsói műszaki egyetem rektora és dr. perényi imre, a budapesti műszaki egyetem rektora aláírta a két felsőoktatási intézmény öt évre szóló szocialista szerződését. az aláíráson megjelent az egyetem vezetősége és ott volt a budapesti lengyel nagykövetség munkatársai is.

x x x

a két műszaki egyetem közötti szocialista szerződés a lengyel népköztársaság és a magyar népköztársaság közötti klturális munkaterv alapján jött létre. a dokumentum értelmében a felek két évenként munkatervben konkretizálják a közös feladatokat, terveket. a szocialista szerződés szabályozza az egyetemek közötti együttműködést mind az oktató-nevelő munka, mind pedig a tudományos kutatás területén. az egyetemek vezetői megegyeztek abban, hogy rendszeresen kicserélik oktatási tapasztalataikat és olyan kutatási területeket jelölnek ki, amelyek mindkét fél számára előnyösek, hasznosnak bizonyulnak a távlatokat illetően. a dokumentum értelmében a jövőben oktatók, kutatók kölcsönös látogatására, tapasztalatcserék szervezésére kerül sor. a két fél kölcsönösen értesíti egymást az előadások, a gyakorlatok programjáról. a két műszaki egyetem vendégprofesszorokat hív meg és informálaj egymást a kutatómunka helyzetéről, s előkészítik közös oktatási kiadványok megjelentetését is. az egyezmény értelmében a két felsőoktatási intézmény kölcsönösen meghívja egymás munkatársait a különféle fontos kollokviumokra, szimpozionokra is. évenként 28 napi oktatócserébe is megegyeztek a most aláírt szocialista szerződés szerzői./mti/

NA 1700

- 30 -

bb 50. vegyipar a mezőgazdaságért

vid/um ká cz

1973. mácius 21.

a magyar vegyipar a mezőgazdaságért címmel kiállítás nyílt szerdán miskolcon a szakszervezetek borsod megyei tanácsának székházában. a növényvédőszer-előállításával foglalkozó tizennégy üzem -, köztük a borsodi vegyikombinát, a budapesti vegyiművek, a peremartoni vegyipari vállalat, a szegedi univerzál ktsz - mutatják be a legújabb vegyszereket.

a kiállítás alkalmából négy megye borsod, heves, hajdu-bihar és szabolcs, növényvédelmi szakembereinek részvételével tanácskozást rendeztek. dojcsák jánosnak, a borsod megyei pártbizottság titkárának megnyitója után előadás hangzott el a hazai növényvédőszer gyártás helyzetéről és fejlődéséről. /mti/

-.-

felhasználható 17.30 óra után !!

bb 51. uitz béla kiállítása debrecenben

vid/um ká cz

1973. március 21.

a debreceni és a hajdu-bihar megyei művelődési központ a magyar nemzeti galéria közreműködésével kiállítást rendezett uitz béla festő műveiből debrecenben, a kossuth utcai pódium teremben. a kiállításon a művész több mint harminc alkotását láthatják a debreceniek.

a megnyitó után bemutatták kiss józsef uitz béla című filmjét.
./mti/

-.-

bb 53. évi 10 millió pár kesztyű - japán automaták a győri kötöttkesztyűgyárban

vid/um kz cz

1973. március 21.

a győri kötöttkesztyűgyárban, a könnyűipari minisztérium támogatásával nagyteljesítményű japán gyártmányú automata gépeket szerelnek fel a következő években. az első két gép a hét közepén megkezdte az üzemszerű termelést a gyárban. a termelékenységükre jellemző, hogy egyetlen munkafolyamattá sűrítik a kesztyűkötést. a korábbiakban használt kötőgépek mindegyikét egy-egy munkás kezelte, a japán automatákból viszont tizenötöt lehet egy dolgozó felügyelnie. a terv szerint a következő években 65 ilyen gépet állítanak fokozatosan munkába a győri kötöttkesztyűgyárban, amelynek a termelése így végül is eléri majd az évi tíz millió párat./mti/

- 31 -

16.45/um

NA 1700

194

bb 52. a tanácsköztársaságra emlékezett az ország

ö vid/kz/mné um cz

1973. március 21.

Szerdán országsszerte megemlékeztek a tanácsköztársaság kikiáltásának 54. évfordulójáról. a megye- és a járási székhelyeken, a városokban, a falvakban, a tanácsköztársaság nevezetes eseményeinek emlékét őrző helyeken, továbbá a dicsőséges 133 napot követő fehérterror kegyetlenkedéseinek színhelyein - a mártírok emlékműveinél - koszoruzási ünnepségeket rendeztek. a pártbizottságok és a tanácsok, a társadalmi szervek, a fegyveres testületek és az ifjúság képviselői helyezték el a megemlékezés és a hála virágait a hősök emlékét hirdető szobrok talapzatánál, az emléktábláknál és a tanácsköztársaság neves személyiségeinek sírjánál. a fiatalok - a forradalmi ifjúsági napok eseménysorozatának keretében - sokhelyütt megemlékeztek a kisz zászlóbontásának 16. évfordulójáról is. másutt - többek között miskolcon - ezuttal tartották meg az új kisz-tagok fogadalomtételét.

kaposvárott a tanácsköztársasági emlékűnnepségek keretében zajlott le szerdán a vándor sándor munkás- és ifjumsunkás énekkari szemle somogy megyei bemutatója. hét kórus lépett zsűri elé. a három legjobb résztvesz majd a szombathelyen, miskolcon, illetve budapesten lezajló országos bemutatón. komlón az idén immár hatodik alkalommal kapcsolták össze a tanácsköztársaság kikiáltásának jubileumát a proletárdiktatura kiemelkedő alakja emlékének szentelt kun béla napok megrendezésével. a három napos eseménysorozat keretében szerdán ünnepséget tartottak a kun béla szobornál, s elhelyezték a talapzatán a megemlékezés virágait. a kun béla nevével viselő diák-kollégiumban megnyitották az intézmény tíz éves múltját szemléltető dokumentumkiállítást, a zobák-bányai munkásfiatalok és a kun béla gimnázium diákjainak találkozásán pedig 1919-es dokumentumfilmet mutattak be. a komlói és a szigetvári gimnázium kórusai ünnepi hangversenyt adták a bányászváros dolgozóinak.

az esztergomi fiatalok ünnepi stafétát rendeztek. várpalotán „a munkásmozgalom emlékei”, címmel nyílt dokumentum kiállítás, veszprémben pedig megkezdődött a keszthelyi helikon ünnepségeken résztvevő középiskolás együttesek és egyéni versenyzők vetélkedőjének megyei döntője. salgótarjánban „forradalmár elődök, forradalmár utódok”, címmel zajlott le kulturális szemle. nagybátonyban a zsinkó vilmos szakmunkásképző intézet kisz-tagjai szovjet katonafiatalokat láttak vendégül. heves megyében - a bélapátfalvai 19-es emlékműnél - 1500 fiatal részvételével rendeztek nagygyűlést. annak befejeztével indult az egri járás fiataljainak hagyományos kolacskovszky emlékturája. a résztvevői felkeresték a bükk-hegységben lévő munkásmozgalmi emlékhelyeket, s megkoszorúzták az ott lévő emléktáblákat. egerben a ho si min tanárképző főiskola hallgatói kun béla emlékűnnepséget tartottak.
/folyt.köv./

16.50/um

- 32 -

NA 1710

bb 52. /a tanácsköztársaságra ...folyt./um

a vas megyei körmenden 14középiskolás és ifjumsunkás kórus részvételével az idén is megtartották az ezen a napon immár hagyományosnak számító forradalmi szerénádot,, a rendezvényvel arra emlékeznek a községben,hogy a helyi munkásdalárda tagjai annak idején a fehértsztek ablaka alatt munkásmozgalmi, forradalmi dalokat énekeltek. az egykor nagyon kockázatos „szerénád”, emlékére rendezett kórustalálkozó három legjobb diákegyüttese résztvesz majd a soproni országos diáknapokon,a legjobb ifjumsunkás együttes pedig a májusban sorakerülő vas megyei ifjumsunkás napok gálaestjén lép majd fel. szabolcs-szatmár megyében baktalórántháza volt a színhelye az egyik legnagyobb szabásu ünnepségnek. a helyi és a környékbeli fiatalok hála menetben vonultak a tanácsköztársaság mártírjainak sírjához, s ott nagygyűlést rendeztek. tolna megye székhelyén - szekszárdon - a zrinyi utcai új általános iskolában domborművet állítottak cséby lászlónak, az 1919-es vöröshadsereg századparancsnokának, a megyei katonatanács vértanuhálált halt elnökének emlékére. a z avató ünnepségen ott voltak cséby lászló testvérei is és csapatászlót ajándékoztak az iskola uttörő csapatának.

a szerdai ünnepségek keretében országsszerte megkülönböztetett megbecsüléssel és szeretettel köszöntötték a munkásmozgalom régi harcosait. salgótarjánban 120 idős kommunista részvételével, a szakszervezetek székházában zajlott le a veteránok tiszteletére rendezett találkozó. a mozgalmi események felidézése után a résztvevők megkoszorúzták a tanácsköztársasági emlékművet. nyíregyházán szamuely tiber szülőházában tartották meg az e napon ott már ugyancsak hagyományos veterán-találkozót. az idős harcosokat a krudy gimnázium diákjai köszöntötték színvonalas műsorral./mti/

--

bb 55. elhunyt bor antal

gy/pf um cz

1973. március 21.

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. temetése 1973. március 28-án délelőtt fél 10 órakor lesz a csepeli temetőben.

mszmp XXI. kerületi bizottsága

/mti/

--

- 33 -

NA 1710

bb 54. hatvan filmet mutatnak be tizennegyedik miskolci filmfesztiválon

vid/um ká ch

1973. március 21.

a miskolci filmfesztivál előkészítő bizottságának szerdán miskolcon tartott ülésén györgy istván balázs béla díjas filmrendező, a fesztivál igazgatója bejelentette, hogy a május 7-12 között megrendezendő miskolci filmfesztiválon harmincnegyzet kisfilmet és huszonkét tv-filmet mutatnak be.

a 14. miskolci filmfesztivál programjában vidéki filmvetítések is szerepelnek. az idén bekapcsolódik a programba a miskolci nehézipari műszaki egyetem is. a fiatalok részére a hevesi iván filmklubban és több művelődési házban külön vetítést tartanak.

a fesztivál legjobb alkotásainak díjazásáról a dr. ortutay gyula akadémikus elnökségével működő zsűri dönt majd. a miskolci filmfesztivál alkalmából az idén is megrendezik a szocialista országok népszerű-tudományos studio-vezetőinek értekezletét, a rövidfilmek kritikai elbírálásáról pedig a hazai alkotók és újságírók részvételével rendeznek ankétot./mti/

--

bb 56. megkoszorúzták a lengyel tanácsköztársasági emléktáblát

t nn/pá um cz

1973. március 21.

szerdán ünnepélyes keretek között a vi. kerületi tanács, a hazafias népfront bizottság és a kisz bizottság kerületi képviselői, a sziv utcai általános iskola diákjai, valamint a magyarországi bemjózsef kulturális egyesület képviselői koszorút helyeztek el a rózsza ferenc utca 61. szám alatti házon, az egykori marx-engels házon lévő lengyel tanácsköztársasági emléktáblán. ünnepi beszédet antoniewicz roland józsef mondott a magyarországi bem józsef lengyel kulturális egyesület elnöksége nevében./mti/

--

bb 57. forró hangulatu nagygyűlés a budapesti műszaki egyetemen

t nn/pá um cz

1973. március 21.

szerdán a budapesti műszaki egyetem mintegy 800 hallgatója forró hangulati, lelkes nagygyűlésen emlékeztek meg a budapesti műszaki egyetem aulájában a tanácsköztársaság és a kisz megalakulásának évfordulójáról. a felszólalók -köztük thernesz vilmos, az egyetem pártbizottságának titkára - forradalmiság, a szocialista eszmék iránti elkötelezettségről tettek tanúságot./mti/

--
- 34 -

17.00/um

NA 1728

parlament

bkk.2. megkezdődött7.folyt /p

a továbbiakban arról beszélt, hogy a negyedik ötéves terv borsod megyében 32.000 - ebből miskolcon 14.000 - lakás építését irányozta elő, ennek több mint fele állami célcsoportos beruházásként valósulna meg. a számok azt igazolják, hogy a központi szervek messzemenően figyelembe vették a megye igényeit. az elmúlt két esztendőben a megépült lakások száma összességében elérte a tervezett szintet, s az is kedvező, hogy a magánépítkezők jelentős része - elsősorban a városokban - telepszerűen, többszintes épületekben, társasházakban hozta tető alá új otthonát. nagy érdeklődés tapasztalható a munkáslaképítési akció iránt: a megye vállalatai, megértve ennek politikai jelentőségét, mind szélesebb körben keresik az anyagi támogatás konkrét lehetőségeit.

sajnos, magánépítkezés kedvező tendenciája mellett az állami lakásépítésben jelentős, az országos átlagnál nagyobb a lemaradás. a tervezetthez képest több ezer állami lakást nem tudnak megépíteni, ha csak valamilyen hathatós intézkedéssel nem sikerül mérsékelní, ellensúlyozni a kedvezőtlen tényezőket.

györke imréné /veszprém, 9. választókerület/, a

pápai textilgyár szövedője hangsúlyozta; egyöntetű helyeslést váltott ki a nagyüzemi munkásság anyagi helyzetének általános javítása, s azok az intézkedések, amelyek az igazságosabb teherviselést, társadalmi szinten a családi jövedelmek kiegyenlítését célozzák. elmondta, hogy a március elsejei hatállyal végrehajtott béremelés a pápai üzemekben mintegy tízezer dolgozót érintett, akiknek fizetése átlagosan 10 százalékkal emelkedett. hozzáfűzte: dolgozóink biznak abban, hogy a kialakult ár- és bérarányok tartósak lesznek.

a munkáslakásépítési akcióval kapcsolatban kitért arra: sok gondot okoz, hogy ha a vállalat nem tudja biztosítani az építési költség 20 százalékát, az érintett dolgozó nem kaphatja meg a kiemelt állami támogatást a. érdemes volna megvizsgálni, nem lenne-e lehetséges, hogy e támogatást a dolgozó akkor is teljes egészében megkapja, ha a vállalata csak részben tudja biztosítani a 20 százalékot. sok problémát jelent - különösen a kisvárosokban - az új lakóterületek közművesítése is. szükség lenne arra, hogy a gyorsan fejlődő kisvárosok számára megfelelő pénzügyi alap álljon a kommunális beruházások költségeinek fedezésére.

szóváltette a képviselőnő, hogy pápán sok nehézséget okoz az iskolaépületek elavultsága: a fenntartási költségek ugyanis jóformán minden hitelt felemésztenek. kérte, hogy a központi keretek elosztásánál messzemenően érvényesítsék a differenciálást elvét, s vegyék tekintetbe, hogy a rosszul felszerelt, hiányos iskolaépületek megfiatalítása a sürgető feladatok között is az elsők közé tartozzék.

ezután ebédszünet következett.

/folyt köv. /
14.45/p

-15-

parlament

bkk.2. megkezdődött8.folyt /p

a szerkesztőségek figyelmébe !

javítások a mai bkk.2. /megkezdődött .../számu
hírre:

a 4.folytatás 4.bekezdésétől a szöveg helyesen:

a 22.folytatás utolsó előtti bekezdésének 4.sorában a szöveg helyesen : -....hogyan az eddiginél jobban irányítsa...

a 23.folytatás 1.bekezdésének a 8.sorában kezdődő mondat /az ötéves tervidőszak hátralevő / k i m a r a d i a szöveg tehát helyesen a következő: ...közötti különbség mérséklődjék.

az elmúlt két évben

a 24.folytatás 1.bek.után

a 6.folytatás 3. bekezdésének 9.sorában a szöveg helyesen:

....e téren meglehetősen kedvezőtlenek; az elmúlt esztendőben a legnagyobb gondok épp e téren keletkeztek, például a Lenin kohászati művek....

a 7.folytatás 1.bekezdésének 9-10-.sorában a szöveg helyesen : ...nagy érdeklődés tapasztalható a munkáslakásépítési akció iránt....

x x x

/folyt.köv./

15.30/p

- 16 -

NA

t

parlament

bkk. 2. /megkezdődött...9.folyt./e

ebédszünet után apró antál elnökletével folytatta tanácskozását az országgyűlés. elsőként dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter emelkedett szólásra.

mai bkk. 1. számu hírlünkben közöltük dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter beszédét, az embargót az alábbi javításokkal f e l o l d j u k :

a 2. folytatás 3. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ...pozitív egyenleget elérni.

ugyanennek a folytatásnak utolsó bekezdésében, az alulról számított második sorban az alábbi kiegészítést kérjük beírni: ...árnyereség, a tervezettnél kedvezőbb volt a könnyűipari ágazat exportnövekedése, avtöbbitermékcsoportban...

a 3. folytatás 4. bekezdésének utolsó szava helyesen: s z o l g á l j a .

ugyanennek a folytatásnak alulról számított második bekezdésében a harmadik sorban a szöveg helyesen: ...termeléstől függ. az export szerkezete, dinamikája...

a 4. folytatás 3. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen: ...autóbuszt, és k ö r ü l b e l ü l 22 000 darab...

az 5. folytatás 2. bekezdésének második sorában a következő a javítás: ...területére. s e g i t s é g n y u j t á s u n k fő iránya...

ugyanennek a folytatásnak 3. bekezdésében, az első sorban a szöveg helyesen: ...kooperációs m e g á l l a p o d á s o k alapján...

két sorral lejjebb: ...és gépeket s z á l l i t u n k , és vezető-kutató szakembereket b o c s á t u n k rendelkezésükre.

a 6. folytatás első bekezdésének 3. sora így fejeződik be: ...elvek s z e r i n t .

ugyanennek a bekezdésnek alulról számított második sorában a szöveg helyesen: ...hogyan f é k e z i a forgalom...

/folyt.köv./
16.22/e

- 17 -

NA

bkk. 2. /megkezdődött...10.folyt./e

kardos vilmos /bp., 64. vk./, a csepeli tanács elnöke a munkáskerület eredményeiről, gondjairól számolt be. minden csepeli büszke arra, hogy a fejlődő üzemekkel együtt - ha nem is ugyanolyan ütemben - változik a 75 000 lakosu munkásváros arculata is. része van ebben annak is, hogy a csepel vas- és fémművek, a csepeli papírgyár, a magyar posztógyár és több más üzem az elmúlt néhány évben több mint ezer lakást épített fel saját dolgozóinak, s továbbra is szándékukban áll a lakásépítés támogatása. a fővárosi tanács újabb terület közművesítésével támogatja a vállalati, szövetkezeti, telepszerű lakásépítést. az illetékesektől azt kérte, hogy kísérik figyelemmel az ide vonatkozó határozatok végrehajtását és fordítsanak nagy gondot a munkáskerületekben folyó lakásépítések segítésére.

beszámolt arról, hogy a központi bizottság novemberi határozata óta lezajlott tanácskozások, eszmecsereik egyértelműen bizonyítják: a csepeli munkás emberek egyetértenek a párt politikájával, támogatják a kormány törekvéseit. a dolgozókat és családtagjaikat érintő intézkedésekről az a véleményük, hogy a munkásosztály szerepének növekedését, fokozott megbecsülését tükrözik, a munkás-politika kifejezői.

a kerület fejlődésének érzékeltetésére elmondotta, hogy nem olyan régen az üzemeknek, a tanácsoknak gondot okozott a kerékpár-megőrzőhelyek létesítése; ma már viszont az autóparkolóhelyek kialakítása, a garázsépítés, egyszóval a gépkocsik elhelyezése jelent problémát. a csepeli háztartásokban annyi mosógép, centrifuga és hűtőszekrény segíti a háziasszonyok munkáját, hogy a kerületi elektromos hálózat nem bírja el a rohamosan növekvő terhelést, és sokasodnak a zárt transzformátor-körzetek. kérte, hogy az elektromos hálózat rekonstrukciós programjának megvalósításához az érintettek nyújtsanak hathatós segítséget.

szóváltette, hogy a csepeli iskolák többsége zsúfolt, felszerelése elavult. a fővárosi tanács kialakulóban lévő fejlesztési terveiben csepel a kiemelt kerületek között szerepel: az ötéves tervidőszakban tehát gyorsabb javulás következik be az iskolák korszerűsítésében, s minden bizonnyal gyorsabb ütemben épülnek új iskolák.

/folyt.köv./

16.28/e

- 18 -

M

bkk.2. megkezdődött 11./folyt /p

dr. novák pálné /heves m ,12.vk./városi tanácsi osztály-

vezető a városok ellátó-központ szerepéről beszélt. jelenleg hazánkban - kísérletképpen - hat város működik együtt környékbeli községekkel. az egyik város hatvan ,,partnere,, pedig három község, boldog, nagykökényes és heréd. ez az együttes volt a városok és községek együttműködésének első szervezési modellje. négy év tapasztalatai bizonyítják, hogy a tanácsi munkában jó eredményeket hoz az ilyen együttműködés. például a városi munka módszerek alkalmazása emeli a községi tanácsok munkájának szakmai színvonalát. saját fejlesztésénél a város figyelembe veszi a községek lakosainak ellátását is, a gazdálkodás megtervezésében, társulások létrehozásával is. ha az együttműködést jól szervezik meg, semmi sem történik a község önkormányzatának rovására. kérte a képviselő, hogy a kormány illetékesei vizsgálják meg a város és a városkörnyéki községek együttműködésében az ésszerű gazdálkodás további, az eddiginél is jobb lehetőségeit.

a nők helyzetéről és a fiatalok egészséges életmódjának szükségességéről is beszélt dr.novák pálné. a gyermekgondozási segély kapcsán szóvá tette, hogy ujabban mind többen mennek vissza segélyt igénybe vevő nők munkahelyükre a három év letelte előtt; egyrészt anyagi megfontolásból, másrészt azért, mert a szakmai előrehaladás szempontjából nagy kiesést jelenthet a huzamosabb távollmaradás. szorgalmazta az illetékeseknél gyermekintézmények létesítését, a bölcsődék fejlesztését, hiszen a szakképzett nődolgókra valóban szükség van a termelésben. ami a fiatalokat illeti: sok helyütt hiányoznak a ternevelés, a sportolás tárgyi feltételei. kérte a felszólaló, hogy mozdítsák elő a tömegsport fejlesztését, többek között jó és olcsó sportszerek gyártásával, árusításával.

/folyt köv ./

16.30/p

-19-

M

parlament

bkk.2. megkezdődött.....12./folyt/p

győri Imre /csongrád, 13.vk./, a csongrád megyei

pártbizottság első titkára hozzászólásában megéne népesedési helyzetével, a népesedéspolitikai feladatokkal foglalkozott. elmondta, hogy nálunk még az országosnál is alacsonyabb a népszaporulat: az ezer lakosra jutó élveszületések száma 1964-ig általában évi 12 alatt volt, ezt követően 12-13 között ingadozott, majd a különböző kedvezményeket biztosító kormányintézkedések hatására 13 fölé emelkedett. a népesedés ügye ma még sajnalatosan nem vált közügyvé. a népességi gondok enyhítésében az erkölcsi, magatartási, érzelmi és tudati elemeknek, általában a társadalmi közgondolkodás változásának legalább akkora jelentősége van, mint a megoldásban nem nélkülözhető anyagi, szociális momentumoknak.

keveset foglalkozunk több olyan kérdéssel, amely a szocialista jormák családi vetületeit jelentik, ritkán szerepel fórumainkon a közélet és a magánélet egységes elbírálása, a családi élet figyelembe vétele a közéleti feladatok elosztásánál, a válások indokolatlanul magas száma, vagy a gyermek jövőjének problémája. a pártnak, a tanácsnak, vagy különböző kolléktíváknak természetesen nem feladata beleszólni a családi életébe, de nem is mehet el szó nélkül a szocialista erkölcs normáinak megsértése mellett. a népszaporulat a szocialista család-erkölcs fontos része, eleme, s ezzel társadalmi kérdésként kell foglalkozni.

a szocialista családi erkölcs - és ennek részeként a gyermeknevelés - kérdésében is a helytelen életvitel, szemlélet nagyon sok hátrálását kell megtörni. a nagyfontosságú társadalmi mibilitás, életforma változás, amely hazánkban viszonylag rövid idő alatt lejátszódott, pozitív irányu változásokat hozott: a létbiztonság megteremtését, életszinvonal-emelkedést, a munkásság létszámának megnövekedését, a társadalmi műveltség emelkedését, az urbanizációt stb. lassabban gyakorol viszont pozitív hatást a családi életre, a szocializmust építő társadalom, „alapsejtjének”, „rangjára, súlyára, tiszteletére.

/folyt .köv./
16.55/p

-20-

NA 1720

parlament

bkk.2. megkezdődött13. folyt /p

a negatív beidegződések kiszorítása nagy körültekintést, tapintatot, ugyanakkor széleskörű és egyirányba ható politikai munkát igényel. ennek során a tömegkommunikációnak, az irodalomnak, a művészeteknek nem kis feladata van a helyes, szocialista családmódel kialakításának segítésében, olyan egészséges gyermek- és anyakultusz kialakításában, amelytől sajnos, ma még messze állunk. a család, a gyermeket szülő és nevelő dolgozó anya legyen eszménykép, kapja meg a társadalom mindenirányu megbecsülését. a népesedés kérdését nem szabad gazdasági, társadalmi, kulturális, egészségügyi, szociális fejlődésünktől, a közgondolkodás állapótól evonatkoztatva vizsgálni, hanem mindezzel együtt, ezek szerves részeként, a fejlődés ütemének feltételeként kell nézni. számot kell vetni azzal a széles körben jelentkező társadalmi igényvel, amely a családi jövedelmek kiegyenlítésének meggyorsítását várja.

- kérem a kormányt - zárta hozzászólását győri Imre, - vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a gyermeknevelés költségeiből fokozatosan mind nagyobb részt vállaljon a társadalom, már most, ebben az ötéves tervben, s még inkább a következő ötéves tervek során. kérem a kormányt, teremtsen rendet a népesedési egészségügy teén is. itt meg kell birkózni az 1950-es években a népesedés ügyében alkalmazott adminisztratív intézkedések reakciójaként kialakult szabadossággal is. állítsa a kormány - a maga eszközeivel, befolyásával - a tömegkommunikációt jobban a család, az anya, a gyermek megbekülése, védelme szolgálatába. ebben a munkában bizvást számolhatnak nemcsak az országgyűlés, hanem a társadalom támogatására is.

dr. schnitzler ferenc /hajdu 16. v.k./, a debreceni orvostudományi egyetem tanára a környezeti ártalmakról szolt, amelyek részint a termékek előállításából, részint a társadalom egy részének nemtörődömségéből fakadnak.

hazánkban a fejlődéssel párhuzamosan alakult és alakul ki a védekezés. az országos vízügyi hivatal irányításával a vízminőségi felügyelet például 6 000 vízmintából évi 300 000 adatot dolgoz fel. megnyugtató az is, hogy a minisztertanács a közelmúltban számos fontos rendelkezést hozott a vizek tisztaságának érdekében, van kormányrendelet a levegő tisztaságáról, érvényes a csendrendelet, és számos rendelkezés a vegyszeres gyomirtók, s más vegyi anyagok szabályos használatáról. a környezetvédelem érdekében azonban még határozottabb fellépésre lenne szükség.

/folyt.köv./
17.08/e

- 21 -

NA 1740

parlament

bkk. 1. /megkezdődött...14.folyt./e

a környezetvédelem épüljön be az élet minden tevékenységébe, oktatásunkba, a népművelésbe, az egészségügy, a mezőgazdaság- és erdészet munkájába, a tervezés és építés ügyébe, az ipar valamennyi ágába. a kormány intézkedéseit hangoljuk össze az egyre erősödő társadalmi mozgalommal -, mondta, s felvetette a környezetvédelemről szóló kerettörvény alkotásának gondolatát.

ezután szünet következett, majd varga gáborné elnökletével folytatódott a tanácskozás.

nánási lászló /szolnok megye 11. v.k./, a szövosz felügyelő bizottságának elnöke szűkebb hazája, a tiszafüredi járás gazdálkodásának eredményeivel és gondjaival foglalkozott. mostanában az egyik legnagyobb gondot az időjárás mostohaasága okozza, az egész országban, de különösképpen a tiszántulon alig található a talajban nedvesség. ebben az időszakban régen volt ilyen száraz a hazai föld, a mezőgazdaság dolgozói joggal tartanak attól, hogy termelő munkájukat megnehezíti, termelési eredményeiket alaposan lecsökkenti az aszály. a veszélyt azonban nem várják tétlenül. a szolnoki megyei tanács végrehajtó bizottsága már hetekkel ezelőtt létrehozta a megyei operatív öntözési bizottságot azzal a feladattal, hogy szükség esetén azonnal gyakorlati segítséget adjon a mezőgazdasági üzemeknek. a megyei példa nyomán a tiszafüredi járásban is hasonló bizottság alakult. az aszály elleni védekezésre folyik a felkészülés az egész megyében. az abádszalóki lenin tsz például az őszi buza öntözését már meg is kezdte, és napokon belül több közös gazdaság is hozzáfog az öntözéshez.

a továbbiakban rámutatott: az ország más területeihez hasonlóan szolnok megyében is erőfeszítéseket tesznek a közutak megjavításáért, a közúti hálózat növeléséért, a tiszafüredi járás azonban mostoha gyerek: közutjai nagyon rossz állapotban vannak. e panasz orvoslása tehát sürgető és mindenképp indokolt feladat.

/folyt.köv./

17.12/e

M 170

- 22 -

parlament

bkk.2. megkezdődött15.folyt /p

németh istván /baranya megye ,10 vk./ általános

iskolai igazgató. elmondta, hogy a iv. ötéves terv első két esztendejében baranyában - mind minisztériumi, mind tanácsi finanszírozásból - jelentős beruházások valósultak meg. így például a beremendi cementmű, az új pécsi tv-torony és telefonközpont. a fejlesztési tervekben első helyen áll a lakáshelyzet javítása; ilyen célra fordítják a tanácsi beruházásokra szánt összeg 55 százalékát. problémák vannak viszont az előközművesítéssel. az elmúlt két évben a lakásépítésre szánt anyagiak 11 százalékát ,,vitték el,, a közművesítési kiadások, ám ez sem bizonyult elegendőnek. a képviselő véleménye szerint enyhítené a közművesítési általános gondokon, ha a kormány - a lakásépítéshez, a középiskolák és a kórházi ágyak fejlesztéséhez hasonlóan - a közművesítést a tanácsok tervében is kiemelten kezelné. szűkebb hazájából vett számokkal, adatokkal támasztotta alá ennek szükségességét.

pécs város lakásépítkezéseivel kapcsolatban megemlítette, hogy az állami célcsoportos lakásberuházások tényleges költségeinek egy része fedezetlen, és az otp lakásértékesítési terve, hitelezése sem megfelelő. a megoldáshoz - a pécsi lakáshelyzet javításához - központi költségvetésből kért támogatást a felszólaló.

sajátos helyi probléma, hogy baranyában sok a kis község, így nehezebb az iskolaépítés. az oktatási intézmények ellátottsága - az iskolaké i s- az országos átlag alatt van, s többre nem futja a helyi tanácsok anyagi erejéből.

/folyt köv ./

17.15/p

-23-

M 1800

parlament

bkk.2. megkezdődött16.folyt /p

dancs józsef /szabolcs-szatmár m.13.vk/, a mátészalkai pártbizottság első titkára a mezőgazdaság területén a megye mezőgazdaságának eredményeiről és gondjairól szolt. a mezőgazdaság bruttó termelési értéke - változatlan áron számítva - az 1970. évi 5 milliárd forintról 6.2 milliárd forintra növekedett. a fontosabb növényfélék termésátlaga meghaladta a legjobb évek átlagát.

jól alakult a sertéshizlalás is, és megállt a szarvasmarhalótszám csökkenése. tovább fejlődött a megye mezőgazdaságának anyagi, műszaki bázisa. a mezőgazdasági üzemek lépéseket tettek a korszerű termelési szerkezet és az agrártechnikai eljárások gyakorlati alkalmazására. a megyében 28 szakosított tehénészeti és 15 sertéstelep épült fel, nőtt a műtrágya-felhasználás, a kémiai szerek alkalmazása, a gépesítés foka.

az eredmények mellett egy sor kedvezőtlen jelenség is tapasztalható. a szakosított szarvasmarha - és sertéstelepek költségei építés közben a tervezetthez viszonyítva növekedtek. a többletet a termelőszövetkezeteknek saját erőből kellett pótolni. emiatt a tsz-ek fejlesztési alapjukat olyan mértékben terheltek, hogy az elkészült létesítmények benépesítésére hitelt nem kaphatnak. ennek következménye, hogy az elkészült korszerű állattenyésztési létesítmények részben kihasználatlanul maradnak. probléma még, hogy a mezőgazdaság i üzemek többsége, a már említett forráshiány miatt, a szükséges gépcseréket nem tudja végrehajtani. a megye vezetői mindent elkövetnek, hogy a helyi tartalékok feltárásával csökkentsék a gondokat, azonban ezeket csak helyi erőből megoldani nem tudják.

/folyt köv ./
17.20/p

-24-

NA 18⁰⁰

o

parlament

bkk.2. megkezdődött17.folyt /p

riss jeno / budapest ,51.vk./ az autóipari koordinációs iroda igazgatóhelyettese elmondta, hogy a járműiparban az évekkel ezelőtt sok zavar forrása volt a folyamatos termelésben az acélfinomlemez és a különböző profil-anyagok hiánya. ma már nemcsak a mennyiség és a minőség, hanem az ésszerű választék is megoldott. az iparágat több éve jellemző acélöntvény-hiány lényegében megszűnt, az öntvényfelhasználás további önköltségcsökkentési lehetőségeket is rejt magában. törölhető a rossz példák sorából a gazdaságtalan belföldi kooperáció is, s enyhültek a munkaerőgondok is. a példák azt bizonyítják, hogy megfelelő szakmai, hozzáértéssel, előrelátással és következetességgel a legnehezebb problémák is megoldhatók -anélkül, hogy „felső,, segítséget kellene igénybe venni hozzá.

a továbbiakban a vidéki ipar, valamint a nagyüzemi termékstruktúra-váltás kölcsönhatásával foglalkozott. hangsúlyozta, hogy a vidéki ipartelepítés közérdek. a vidéki, s ezen belül a tanácsi ipart a nagyipar rugalmas kiegészítőjévé sikerült fejleszteni. az ipari nagyvállalatok többsége jelentős vidéki kooperációval állítja elő termékeit. az új, vagy korszerűsített termékek gyártása azonban - a helyes gazdaságossági és racionalizálási törekvések miatt - a nem saját hatáskörű, tehát döntően tanácsi irányítású vállalatokkal való kooperálás csökkentésével, megszüntetésével jár. ez számos megyében átmeneti gondot, profilváltási kényszert jelent, amelyet csak kellő előkészítéssel lehet zökkenőmentessé tenni.

ezzel befejeződött a szerdai tanácskozás. az országgyűlés csütörtökön délelőtt 10 órai kezdettel a miniszterelnöki beszámoló feletti vitával folytatja munkáját.

x x x

/folyt köv ./
17.40/p

-25-

NA 18⁰⁰

parlament

bkk.2.megkezdődött18.folyt /p

a szerkesztőségek figyelmébe

javítások a mai parlamenti anyagokra.

a bkk.1. /bíró józsef beszéde / 3.folytatás
3.bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen:és feldolgozási tervek megvalósítását segítik elő.....

x x x

a bkk 2. /megkezdődött..../12.folytatás 1.bekezdésének 3-4. sorában a szöveg: ...elmondotta, hogy náluk még az országosnál is

a 13.folytatás 3.bekezdésének első sorában a név helyesen: dr. schnitzler józsef

a 15.folytatás 1.bekezdése első sorában a felszólaló képviselő választókerületének száma helyesen: baranya megye, 6.vk.

/mt1/

--

17.50/p

-26-

MA 18³⁰

bb. 58. elutazott a tanzániai gazdasági és tervezésügyi miniszter

k sl/pá/1l la

1973. március 21.

párdi imrének, az országos tervhivatal elnökének meghívására március 13-21. között tanzániai küldöttség tett hivatalos látogatást hazánkban, amelyet dr. w. k. chagula, a tanzániai egyesült köztársaság gazdasági és tervezésügyi minisztere vezetett. különböző szakterületek vezetőivel a két ország közötti gazdasági és műszaki tudományos kapcsolatok fejlesztéséről tárgyaltak. a megbeszélések eredményeiről párdi imre és dr. w. k. chagula jegyzőkönyvet írt alá.

a tanzániai minisztert fogadta fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese és erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke. találkozott dégen imre államtitkárral, az országos vízügyi hivatal elnökével és dr. madas andrás mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyetttessel. a delegáció megtekintett több ipari és mezőgazdasági létesítményt.

a tanzániai küldöttség szerdán elutazott hazánkba. az elutazásnál jelen volt párdi imre, az országos tervhivatal elnöke, ott volt a külügyminisztérium több vezető munkatársa, valamint c. a. kallaghe, a tanzániai egyesült köztársaság magyarországi nagykövete és ioan bochis, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségi tanácsosa./mt1/

--

bb.59. arab mezőgazdasági szövetkezeti küldöttség érkezett magyarországra

sb/ok pá/la

1973. március 21.

a termelőszövetkezetek országos tanácsának meghívására szerdán hazánkba érkezett az arab mezőgazdasági szövetkezeti unio küldöttsége, amelyet mohammad idris, az össz-arab mezőgazdasági szövetkezeti unio főtitkára, az arab szocialista unio kb tagja vezet. a küldöttség tárgyalásokat folytat a tot vezetőivel a kétoldalu együttműködés kérdéseiről, és vidéki utja során több mezőgazdasági szövetkezetbe látogat el./mt1/

bb.60. péter jános

pá/ok la

1973. március 21.

külügyminiszter bemutatkozó látogatáson fogadta günter kohrtot, a német demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét./mt1/

17.10/ok

- 35 -

MA 17³⁰

s

bb. 67./ belföldi folyt./ il

- 47. magyar-csehszlovák élelmiszergazdasági tárgyalások
- 48. szocialista szerződés bmse varsói egyetem
- 49. magyar-bolgár felsőoktatási együttműködés
- 50. vegyipar a mezőgazdaságért
- 51. uitz béla kiállítása
- 52. a tanácsköztársaságra emlékezett az ország
- 53. győri kesztyűgyár
- 54. miskolci filmfesztivál
- 55. elhunyt bor antal
- 56. lengyel tanácsköztársasági emléktábla megkoszoruzása
- 57. nagygyűlés a bme-n
- 58. elutazott a tanzániai miniszter
- 59. arab mezőgazdasági küldöttség
- 60. péter jános fogadta az új ndk nagykövetet
- 61. makariosz távirata losonczy pálhoz
- 62. budapesti fűtőberendezések felhívása
- 63. magyar-dán kulturális munkaterv
- 64. felügyelőbizottsági tanácskozás
- 65. munkaügyi min kiváló dolgozó
- 66. erdőtüzek
- 67. hírjegyzék

/mt1/

--

bb. 68. időjárásjelentés

il la

1973. március 21.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

a nappali felmelegedés kissé fokozódik

változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű esővel. mérsékelt, időnként élénk, helyenként átmenetileg erős északi szél. a nappali felmelegedés kissé fokozódik, várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán estig 9-13 fok között./5mt1

-- *1 nyugat*

bb. 69. a magyar írók szövetsége

il la

1973. március 21.

szerdán este fogadást adott a hazánkban tartozkodo alberto moravia olasz író és felesége tiszteletére. a vendégeket garai gábor főtávkárhelyettes üdvözölte. moravia baráti beszélgetést folytatott a megjelent magyar írókkal./mt1/

--

- 38 -

NA 2040

bb. 49. /aláírták 2. folyt./ il

a bolgár felsőoktatási küldöttség magyarországi tartozkodása során több vidéki és fővárosi egyetemet látogatott meg. fogadta őket ilku pál művelődésügyi miniszter és dr. kornidesz mi-hály az mszmp kb tudományok közoktatási és kulturális oszályának helyettes vezetője is./mt1/

--

bb. 70. a belföldi szerkesztőeg hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

il la

- 68. időjárásjelentés
- 69. alberto moravia
- 70. hírjegyzék

/mt1/

--

-v é g e -

20.50/il

- 39 -

főszerkesztő burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy
lakatos erzsébet

NA 2100

--